

OBEC RUSKÁ VOĽA

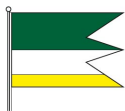
PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

PROGRAMOVÉ OBDOBIE

2021 - 2027

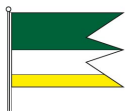
S PLATNOSŤOU DO ROKU 2030

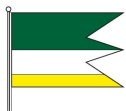
ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI

Kontaktné údaje	
Sídlo obecného úradu	Ruská Voľa 1, 094 31 Hanušovce nad Topľou
Telefón	+420 57 445 22 74
Mobil	0911685408
Web	www.obecruskavola.sk
e- Mail	obecnyurad@obecruskavola.sk
Administratívne začlenenie	
Kraj	Prešovský
Okres	Vranov nad Topľou
Región	Šarišský
Mikroregión	OZ 21 Hanušovce nad Topľou
Údaje	
IČO	00332798
Kód obce	529109
Počet obyvateľov	92
Rozloha	614 ha
Prvá písomná zmienka	r. 1357
Riadenie obce	
Starostka	Bc. Anna Chamajová
Komisie obecného zastupiteľstva	
	Poriadková
	Ochrana životného prostredia

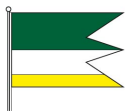

OBSAH

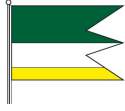
ÚVOD	7
Vízia obce	8
METODICKÁ ČASŤ	9
1 Význam a metodika spracovania PRO.....	9
1.1 Význam a cieľ spracovania PRO	9
1.2 Metodika a postup spracovania PRO	10
1.3 Charakteristika PRO a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty	12
1.3.1 Charakteristika PRO	12
1.3.2 Nadväznosť PRO na základné rozvojové dokumenty	12
1.3.3 Dokumenty nadnárodnej úrovne:.....	12
1.3.3.1 Projekt Európa 2030	12
1.3.3.2 Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027	13
1.3.3.3 Operačné programy (OP).....	15
1.3.4 Nadväznosť PRO na zákony, rozhodnutia a usmernenia orgánov štátnej správy....	19
1.3.4.1 Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny	19
1.3.4.2 Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor.....	19
1.3.4.3 Krajský pamiatkový úrad.....	19
1.4 Základné pojmy.....	20
ANALYTICÁ ČASŤ	26
2 Audit hospodárskych, sociálnych a kultúrno-spoločenských zdrojov	26
2.1 Charakteristika obce.....	26
2.1.1 Geografická charakteristika	26
2.1.2 Historický vývoj obce	27
2.1.3 Heraldické znaky obce	28
2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce.....	29
2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce	29
2.2.2 Technická vybavenosť	32
2.2.3 Domový a bytový fond	33
2.2.4 Civilná a protipožiarna ochrana	33
2.3 Sociálna infraštruktúra	33
2.3.1 Škola a predškolské zariadenia	33

2.3.2	Kultúra, šport, kluby a pamätihodnosti.....	33
2.3.3	Zdravotníctvo a sociálna oblasť.....	34
2.4	Hospodárstvo.....	35
2.4.1	Podnikateľské subjekty, živnostníctvo a neziskové inštitúcie v obci.....	35
2.4.1.1	Živnostníci.....	35
2.4.1.2	Podnikateľské subjekty.....	35
2.4.1.3	Neziskový sektor.....	35
2.4.1.4	Majetok obce a inštitúcie v správe obce.....	35
2.4.2	Realizované projekty v rokoch 2014 - 2020.....	36
3	SWOT analýza obce.....	37
3.1	Hospodárska SWOT analýza.....	37
3.2	Sociálna SWOT analýza.....	38
3.3	Environmentálna SWOT analýza.....	40
	STRATEGICKÁ ČASŤ.....	41
4	Stratégia rozvoja obce.....	41
4.1	Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce.....	41
4.2	Analýza finančných potrieb a možností financovania PRO.....	41
4.3	Strategický cieľ.....	43
4.4	Priority.....	43
	PROGRAMOVÁ ČASŤ.....	44
5	Programové zabezpečenie PRO.....	44
5.1	Opatrenia a aktivity.....	44
5.2	Akčné plány.....	50
	REALIZAČNÁ ČASŤ.....	51
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry.....	52
1.1.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry.....	52
1.2.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry.....	53
1.3.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry.....	55
1.4.	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry.....	55
2.	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov.....	60
2.1.	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci.....	60

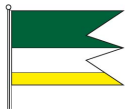
2.2.	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	61
3.	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	62
3.1.	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov	62
3.2.	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	63
4.	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	65
4.1.	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	65
4.2.	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	66
5.	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	68
5.1.	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	68
5.2.	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	69
6.	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	71
6.1.	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	71
6.2.	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	72
	FINANČNÁ A PERSONÁLNA ČASŤ	73
6	Zabezpečenie realizácie PRO	73
6.1	Finančné zabezpečenie realizácie PRO	73
6.1.1	Analýza finančných potrieb a možností obce	74
6.1.1.1	Finančný rámec pre realizáciu PRO	74
6.1.1.2	Indikatívny finančný plán PRO	77
6.2	Personálne zabezpečenie realizácie PRO	78
6.3	Časový harmonogram realizácie	80
6.4	Spoločné podmienky pre úspešné projekty	82
7	Monitorovanie, vyhodnotenie a modifikácia PRO	83
7.1	Spôsob monitorovania PRO	83
7.2	Vyhodnotenie a modifikovanie PRO	85
7.3	Plán priebežných hodnotení PRO	85

Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

ZÁVER	86
Prílohy PRO	87
1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO.....	88
2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO.....	89
3) Zoznam skratiek použitých v PRO	90
4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2022 - 2024	92
5) Výpis z Uznesenia ObZ o schválení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ruská Voľa 2021 - 2027 s platnosťou do r. 2030	96

ÚVOD

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce (ďalej len Program rozvoja obce „PRO“), je názov strategického dokumentu. Musia ho mať spracovaný tie mestá a obce, ktoré sa chcú uchádzať o nenávratný finančný príspevok zo štátneho rozpočtu a prostriedkov Európskej únie. Ak nemá zostať len povinnou prílohou projektov, ktoré sa uchádzajú o NFP, je potrebné z neho spraviť živý nástroj strategického plánovania samosprávy. Teda strategický dokument, ktorý je pomôckou pri napĺňaní vízie, priority a cieľov rozvoja daného územia.

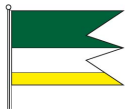
PRO plne zodpovedá požiadavkám zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja a novele č. 309/2014 Z. z. v znení neskorších predpisov a zohľadňuje odporúčania obsiahnuté v Metodike na vypracovanie PRO, ktorú vydalo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky.

Úlohou tohto dokumentu je teda zmapovať situáciu v obci **Ruská Voľa**, identifikovať požiadavky obyvateľov, zachytiť ich názory na ďalší vývoj obce a na základe uvedeného vytvoriť Program hospodársko-sociálneho rozvoja obce Ruská Voľa, ktorý je dôležitým podkladom pre jej rozvoj.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ruská Voľa 2021 – 2027 s platnosťou do roku 2030 je základným strategickým dokumentom, ktorý sa rozhodla obec vypracovať z dôvodu zabezpečenia koncepcného rozvoja obce, ako aj na zlepšenie a zefektívnenie rozhodovania miestnej samosprávy. Je tiež neoddeliteľnou súčasťou pre možnosť čerpania prostriedkov z Európskej únie, ako pre obecný úrad, tak aj pre všetky subjekty na území obce. Program je zameraný na podporu regionálneho rozvoja na miestnej úrovni s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu oblasť pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý bude podľa potreby priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Program rozvoja obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo, ktoré bude zároveň aj realizovať vykonateľnosť, kontrolu, monitorovanie a hodnotenie tohto programu. Program rozvoja obce je programom všetkých jeho občanov a bude napomáhať k všestrannému rozvoju obce nezávisle na prípadných politických zmenách v samospráve.

Dôležitou súčasťou prípravy Programu rozvoja obce je zapojiť poslancov obecného zastupiteľstva a aktivistov obce do prípravy spoločnej budúcnosti, naučiť ich starať sa o seba, o budúcnosť svojej rodiny, svojej ulice a svojej obci.

VÍZIA OBCE

Obec Ruská Voľa predstavuje obec vidieckeho charakteru, ktorá leží v južnej časti *Nízkyh Beskýd* v pramennej oblasti *Volianskeho potoka* - prítoku *Tople*. Nadmorská výška v strede obce je 300 m n. m. a v chot Ruská Voľa leží v južnej časti *Nízkyh Beskýd* v pramennej oblasti *Volianskeho potoka* - prítoku *Tople*. Nadmorská výška v strede obce je 300 m n. m. a v chotári 270-415 m n. m. Mierne členitý povrch chotára tvoria súvrstvia treťohorného flyšu

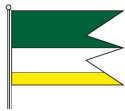
Súčasťou života v obci sú aj niektoré výročné kultúrno-spoločenské a športové podujatia, komunikácia obce s jej obyvateľmi je na dobrej úrovni a spoločnými aktivitami prispievajú k neustálemu zvyšovaniu kvality života a spokojnosti obyvateľov s ním

Obyvatelia obce, ktorých počet je ustálený, majú hlavne v okolí prácu, ale aj možnosti vlastnej sebarealizácie. Obec sa stará o osobnostný rast svojich obyvateľov a to v oblasti dodatočného vzdelávania, organizujú sa tu rôzne spoločenské podujatia a realizuje sa výstavba a rekonštrukcia domov, čo je predpoklad pre ďalší priaznivý vývoj.

Víziou obce do roku 2030 je hospodársky a sociálne vyspelé spoločenstvo obyvateľov so zabezpečenou infraštruktúrou a vybavením, s rozvinutými službami pre všetky vekové kategórie, s kultúrno-spoločenskými aktivitami v rôznych oblastiach života a priaznivými podmienkami pre rozvoj služieb turizmu a cestovného ruchu počas celého roka.

Bc. Anna Chamajová,
starostka obce Ruská Voľa

METODICKÁ ČASŤ

1 VÝZNAM A METODIKA SPRACOVANIA PRO

1.1 Význam a cieľ spracovania PRO

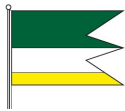
Regionálny rozvoj sa v súčasnosti uskutočňuje v dvoch vzájomne prepojených koncepcných smerovaniach. Na jednej strane prostredníctvom regionálnej politiky na úrovni vnútroštátnych legislatívnych noriem a na strane druhej na úrovni pomoci regiónom s možnosťou využitia foriem pomoci z fondov Európskej únie.

Vytvorenie komplexného systému regionálneho rozvoja na celoštátnej, regionálnej, ale aj miestnej úrovni bolo cieľom Zákon č. 309/2014 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, ktorý okrem iného ustanovil i kompetenciu vypracúvať, schvaľovať a pravidelne vyhodnocovať plnenie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obcí v spolupráci s partnerstvom, príp. jeho časti, podieľať sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocovať ich plnenie.

Podľa § 5 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja sa podpora regionálneho rozvoja vykonáva podľa Národnej stratégie regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, Programu rozvoja obce vyššieho územného celku, ako aj Programu rozvoja obce.

Získanie finančnej podpory z verejných zdrojov – európskych, štátnych alebo regionálnych – býva pri projektoch zameraných na regionálny rozvoj často podmienené ich zladením s rozvojovou stratégiou príslušnej obce, mikroregiónu či kraja. Podľa tohto zákona majú mať obce schválený PRO. Podľa § 8 vyššie uvedeného zákona „Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce. PRO obce nenahrádza územno-plánovacia dokumentácia, ale patrí medzi ostatné podklady využívané v územno-plánovacej činnosti. Na úrovni obce je základným územnoplánovacím dokumentom územný plán obce alebo zóny. Jednotlivé zámery predkladané v rámci prípravy PRO musia byť však v súlade s existujúcou schválenou územnoplánovacou dokumentáciou, pričom program rozvoja obce stanovuje iba mieru podpory jednotlivým jeho zámerom.

Program rozvoja obce je strategický rozvojový dokument. Má byť nositeľom rozvojovej politiky obce, predstáva jej vedenia a obyvateľov o smerovaní rozvoja obce. Spracovaním PRO dá obec najavo záujem o svoju budúcnosť, ako aj o budúcnosť svojich obyvateľov, pričom v podobe dokumentu PRO získava obec nástroj na aktívne riadenie rozvoja založené na iniciovaní potrebných a žiaducich zmien. Jasné stanovenie rozvojových priorit umožní obci realizovať dlhodobý rozvoj založený na cielenej stratégii a nie na náhlych, nekoordinovaných rozhodnutiach.

Ide o dokument, ktorý má mať charakter otvorenej, flexibilnej koncepcie, schopnej reagovať na aktuálne zmeny východiskových podmienok. Aby bol PRO skutočne živým dokumentom, musí byť permanentne aktualizovaný.

Cieľom PRO je vypracovať takú rozvojovú stratégiu obce, ktorá vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jej občanov a zároveň je v súlade s prijatými koncepciami štátu, vyššieho územného celku, stratégiou rozvoja príslušného mikroregiónu, príp. rezortnými stratégiami, záujmami ochrany životného prostredia, kultúrneho dedičstva a pod. V konečnom dôsledku by mal prispieť k vyváženému rozvoju obce.

Hlavným zámerom programu je zvrátenie nepriaznivých tendencií a rozvoj tých ukazovateľov a oblastí, ktoré môžu z dlhodobého hľadiska vytvoriť podmienky pre dlhodobo udržateľný rozvoj celého územia a jeho zatraktívnenie.

1.2 Metodika a postup spracovania PRO

Program rozvoja obce je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v:

- národnej stratégie
- zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obec nachádza, a
- je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie obce.

Podľa § 8 Zákona NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja PRO obce v rámci partnerstva pozostáva z

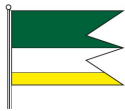
a) **Analytickej časti**, ktorá obsahuje komplexné hodnotenie a analýzu východiskovej situácie obce, odhad jej budúceho vývoja, možné riziká a ohrozenia vo väzbe na existujúce stratégie a koncepcie a využívanie vnútorného potenciálu územia, jeho limitov a rozvoja, definovanie podmienok udržateľného rozvoja obce,

b) **Strategickej časti**, ktorá obsahuje stratégiu rozvoja obce pri zohľadnení jej vnútorných špecifik a určí hlavné smery, priority a ciele rozvoja obce rešpektovaním princípov regionálnej politiky s cieľom dosiahnutia vyváženého udržateľného rozvoja územia,

c) **Programovej časti**, ktorá obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce,

d) **Realizačnej časti**, ktorá je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov, a

e) **Finančnej časti**, ktorá obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnej a organizačnej stránky realizácie programu rozvoja obce.

§ 8a Spoločný program rozvoja obcí

(1) Spoločný program rozvoja obcí je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obce nachádzajú, a je vypracovaný podľa záväzných častí územnoplánovacích dokumentácií⁶⁾ združených obcí.

(2) Ak nemá obec vypracovaný vlastný program rozvoja obce, môže si vypracovať pri uplatnení partnerstva s jednou územne susediacou obcou alebo viacerými územne susediacimi obcami spoločný program rozvoja obcí.

(3) Spoločný program rozvoja obcí a jeho aktualizáciu schvaľujú obecné zastupiteľstvá obcí, ktoré vypracovali spoločný program rozvoja obcí.

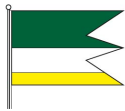
(4) Na spoločný program rozvoja obcí sa ustanovenia § 8 ods. 2 až 6 použijú rovnako.

V procese spracovania PRO obce Ruská Voľa v spolupráci s partnerstvom bol aplikovaný prístup predstavujúci kombináciu expertnej a komunitnej metódy, pričom cieľom je, aby program rozvoja obce nebol len „názorom odborníkov“, ale aby bol zrozumiteľný i pre laikov a slúžil obci a jej obyvateľom.

Analytická časť má charakter komplexného profilu obce a predstavuje prehľad vnútorných zdrojov obce – prírodných, historických, kultúrnych, územno-technických, ľudských, materiálnych a finančných. Táto časť spracovania PRO predstavuje koncentrovaný zdroj informácií o obci s možnosťou ďalšieho využitia do budúcnosti. Základné zdroje informácií pre tvorbu analýzy poskytla obec Ruská Voľa a využité boli aj existujúce externé zdroje predstavujúce spracované koncepčné materiály (územne Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, Štatistický úrad SR, a pod.). Podklady potrebné pre spracovanie SWOT analýz boli získané formou prieskumu realizovaného partnerským tímom priamo v obci, rozhovormi s pracovníkmi obec, zástupcami samosprávy a občanmi.

Následne sa zadefinovali problémové oblasti predstavujúce najkritickejšie body rozvoja obce, ktorých vznik vyplynul z pripravených SWOT analýz, konkrétne z ich slabých stránok a ohrození. Na základe tohto sa získala stratégia rozvoja obce so základnými prioritami jej smerovania v budúcnosti. Obsah stratégie takto predkladá riešenie jednotlivých problémových oblastí rozvoja. Celková stratégia rozvoja obce je rozdelená na víziu, strategický cieľ, prioritné oblasti rozvoja obce, z ktorých vyplynuli opatrenia a následne aktivity.

Aktivity, ktoré si obec zadefinovala sa pretavili do akčných plánov pre jednotlivé oblasti. Akčný plán obsahuje podrobný plán konkrétnych aktivít, ktoré je potrebné vykonať v danom období, daným spôsobom a danými prostriedkami pre dosiahnutie cieľov PRO obce. Jednotlivé akčné plány a projektové návrhy by mali viesť k naplneniu vízie obce. Sú spracované na úrovni činností, časovej a finančnej náročnosti. Ďalej je tu konkretizovaná zodpovednosť za ich realizáciu a ukazovatele na hodnotenie úspešnosti plnenia cieľov, pričom boli zvažované aj možnosti získania finančných prostriedkov z fondov Európskej únie.

1.3 Charakteristika PRO a nadväznosť na základné rozvojové dokumenty

1.3.1 Charakteristika PRO

Prostredníctvom PRO bude obec Ruská Voľa naplňať svoje rozvojové plány a tým zabezpečovať svoj rozvoj v budúcnosti. Dokument predstavuje súbor prioritných oblastí, opatrení a cieľov smerujúcich k oživeniu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce.

Dokument PRO sa skladá sa z nasledovných častí:

- **metodická časť PRO** – opisuje význam a metodiku spracovania PRO, bližšie charakterizuje význam a ciele dokumentu, opisuje metodiku a spôsob spracovania dokumentu, približuje základné pojmy danej problematiky, ako aj súlad so základnými strategickými dokumentmi na podporu regionálneho rozvoja pre obdobie 2021 – 2027 s platnosťou na rok 2030,
- **analyticko-strategická časť PRO** – predstavuje hospodárske a sociálne východiská obce Ruská Voľa, ktoré predstavujú nevyhnutný predpoklad pre definovanie rozvojovej stratégie a popisujú hlavné sociálno-ekonomické súvislosti vývoja, opisuje programovú štruktúru pre dané programovacie obdobie, konkrétne víziu obce, stratégiu rozvoja obce
- **programová, realizačná a finančná časť PRO** – obsahuje jednotlivé priority a akčné plány, jedná sa o realizačnú časť s možnosťami finančného, inštitucionálneho, organizačného zabezpečenia realizácie PRO a jeho následný monitoring a vyhodnotenie.

1.3.2 Nadväznosť PRO na základné rozvojové dokumenty

Definované prioritné rozvojové oblasti, ciele, opatrenia a aktivity PRO obce sú v súlade so strategickými rozvojovými dokumentmi na úrovni EÚ, SR, NUTS I, NUTS II a NUTS III.

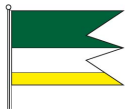
1.3.3 Dokumenty nadnárodnej úrovne:

1.3.3.1 Projekt Európa 2030

EÚ potrebuje zaviesť spoločnú energetickú politiku s vnútorným aj vonkajším rozmerom, ktorá nám umožní dosiahnuť väčšiu energetickú efektívnosť a také úspory, ktoré odporúča stratégia Európa 2020, a zároveň diverzifikovať dodávky energie z tretích krajín. Európania musia začať vážne diskutovať o potrebe bezpečnej jadrovej energie v Európe a načrtnúť stály systém stimulov na rozvoj alternatívnych zdrojov energie.

EÚ musí byť aj naďalej lídrom v boji proti zmene klímy. Ale na to, aby bola efektívnejšia a mala vo vznikajúcom svetovom poriadku skutočnú váhu, sa musí vyhnúť chybám, ktorých sme sa dopustili v Kodani. Bude potrebné vypracovať skutočne spoločnú rokovaciu stratégiu, ktorá nám umožní lepšie hájiť naše záujmy.

Európania sa musia vysporiadať s demografickou výzvou. Ak sa neprijmú okamžité opatrenia, naše starnúce spoločnosti budú neudržateľným spôsobom zaťažovať naše

dôchodkové a sociálne systémy a systémy zdravotnej starostlivosti a podkopú našu hospodársku konkurencieschopnosť. Medzi prioritné opatrenia musí patriť zvýšenie pomeru žien v aktívnej populácii, uľahčovanie lepšej rovnováhy medzi pracovným a osobným životom, reformovanie nášho prístupu k dôchodku tak, aby sa vnímal ako právo, a nie ako povinnosť a vytvorenie proaktívnejšej prístupovej politiky, ktorá bude zodpovedať našim demografickým potrebám a potrebám našich trhov práce.

EÚ musí posilniť jednotný trh, aby odolal pokušeniam hospodárskeho nacionalizmu, a doplniť ho o služby, digitálnu spoločnosť a ďalšie sektory, ktoré pravdepodobne budú hlavnými motormi rastu a tvorby pracovných miest na trhu s 500 miliónmi používateľov a spotrebiteľov. Posilnenie a doplnenie jednotného trhu by mala sprevádzať koordinácia v daňovej oblasti.

Európania musia zreformovať trh práce a zmodernizovať svoje postupy v oblasti správy a riadenia spoločností. Ak chceme naplno využiť potenciál technologickej revolúcie, musíme výrazne zmeniť štruktúru našich trhov práce. Niektoré členské štáty už úspešne vykonali reformy založené na modeli flexiistoty; musíme sa poučiť z týchto skúseností a prispôbiť ich rozdielnym podmienkam v jednotlivých členských štátoch. Musíme zvýšiť zamestnateľnosť našich pracovníkov a pružnosť našich podnikov v kontexte hospodárstva, ktoré sa stále mení. Zlepšenie produktivity pracovnej sily sa musí stať prioritou a je potrebné zabezpečiť, aby zvýšenie produktivity bolo priamo úmerné úrovni príjmu.

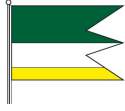
Udržateľnosť hospodárskeho a sociálneho modelu Európy bude závisieť od našej schopnosti obnoviť dynamickú rovnováhu medzi hospodárskym, sociálnym a environmentálnym rozmerom rozvoja v týchto oblastiach:

- Hľadanie rastu a pracovných miest.
- Napĺňanie ambícií Európy v sociálnej oblasti prostredníctvom nových cielených politík
- Vytvorenie situácie, z ktorej by všetci prosperovali: nová dohoda pre jednotný trh
- Posilnené hospodárske riadenie: v záujme stability a zjednotenia
- Výzva environmentálnej udržateľnosti
- Vyhnúť sa úskaliam lisabonskej stratégie

1.3.3.2 Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027

Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027 je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika za účasti partnerov v súlade s prístupom viacúrovňového riadenia a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov Európskych štrukturálnych a investičných fondov za účelom dosahovania cieľov stratégie Európa 2030.

Úlohou PD SR je definovať strategický prístup na riešenie identifikovaných disparít a rozvojových potrieb, ktoré v súčasnosti bránia dostatočne naplniť stratégiu inteligentného, udržateľného inkluzívneho rastu a zvyšovať kvalitu života.

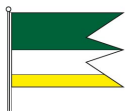
Slovensko ako členský štát EÚ akceptuje posilňovanie strategického prístupu v politike súdržnosti, s cieľom ďalej rozvíjať koordinovanú a harmonizovanú implementáciu fondov Únie, ktoré sa budú vykonávať na základe tzv. všeobecného - zdieľaného riadenia.

Zdroje financovania pre nové programové obdobie:

- 1) Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „EFRR“),
- 2) Európsky sociálny fond plus1 (ďalej len „ESF+“),
- 3) Kohézny fond,
- 4) Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond (ďalej len „ENRAF“),
- 5) Fond pre azyl a migráciu (ďalej len „AMIF“),
- 6) Fond pre vnútornú bezpečnosť (ďalej len „ISF“)
- 7) Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „BMVI“),

pričom sa pre obdobie 2021-2027 zjednodušuje a definuje päť jasných cieľov politiky súdržnosti:

1. **Inteligentnejšia Európa** – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva;
  - 1.1 Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
  - 1.2 Využívania výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
  - 1.3 Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
  - 1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ
2. **Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa;**
  - 2.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, podpora OZE a zníženie emisií skleníkových plynov
  - 2.2 Adaptácia na zmenu klímy, prevencia rizík a odolnosti voči katastrofám
  - 2.3 Prechod na obehové hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov a zlepšenie kvality ovzdušia
  - 2.4 Zlepšenie kvality vôd a stavu ochrany prírody, biodiverzity a krajiny
3. **Prepojenejšia Európa** – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT;
  - 3.1 Rozvoj udržateľnej, inteligentnej, bezpečnej a intermodálnej siete TEN-T odolnej proti zmene klímy
  - 3.2 Rozvoj a podpora udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility
  - 3.3 Podpora digitálnej pripojiteľnosti
4. **Sociálnejšia Európa** – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv;
  - 4.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, najmä mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnených skupín na trhu práce, ako aj neaktívnych osôb a podpora samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva

4.2 Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cieleňú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilitou

4.3 Podpora lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k starostlivosti o deti a závislé osoby vo väzbe na rodovo vyváženú účasť na trhu práce

4.4 Zvýšenie kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií, najmä digitálnych zručností

Aktivity v oblasti zvýšenia kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy budú realizované aj prostredníctvom konceptu územného rozvoja v rámci cieľa 5

4.5 Zlepšenie prístupu k inkluzívnym a ku kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania

4.6 Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti

4.7 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných rómskych komunít (MRK)

4.8 Zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti rozvíjaním infraštruktúry

4.9 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí

4.10 Riešenie materiálnej deprivácie

5. Európa bližšie k občanom – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív

5.1 Regionálny rozvoj, miestny rozvoj a bezpečnosť

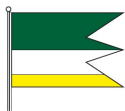
5.2 Komplexná podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu na základe podpory rozvoja špecifik a endogénneho potenciálu regiónov Slovenska

5.3 Regióny so špecifickými potrebami

1.3.3.3 Operačné programy (OP)

Prioritné oblasti nového programového obdobia:

- Podnikateľské prostredie priaznivé pre inovácie
- Infraštruktúra pre hospodársky rast a zamestnanosť
- Rozvoj ľudského kapitálu a zlepšenie účasti na trhu práce
- Trvalo udržateľné a efektívne využívanie prírodných zdrojov
- Moderná a profesionálna verejná správa

1.) Programy cieľa Investovanie do rastu a zamestnanosti

Operačný program	Riadiaci orgán	Pridelené finančné prostriedky
Operačný program Výskum a inovácie	MŠVVŠ SR	2 266 776 537 €
Operačný program Integrovaná infraštruktúra	MDV SR	3 966 645 373 €
Operačný program Ľudské zdroje	MPSVR SR	2 204 983 517 €
Operačný program Kvalita životného prostredia	MŽP SR	3 137 900 110 €
Integrovaný regionálny operačný program	MPRV SR	1 754 490 415 €
Operačný program Efektívna verejná správa	MV SR	278 449 284 €
Operačný program Technická pomoc	MIRRI SR	159 071 912 €
Spolu:		13 768 317 148 €

2.) Programy cieľa Európska územná spolupráca

- Programy cezhraničnej spolupráce
- Programy nadnárodnej spolupráce
- Programy medzinárodnej spolupráce

Dokumenty národnej úrovne:

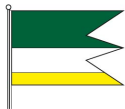
• **Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja SR do roku 2030**

Národná stratégia je východiskový strategický dokument, ktorého cieľom je komplexne určiť strategický prístup štátu k podpore regionálneho rozvoja v SR. Jej úlohou je pre región na úrovni NUTS 3:

- identifikovať jeho vnútorný potenciál a špecifikovať jeho možnú konkurencieschopnosť v rámci SR,
- charakterizovať jeho špecifické stránky a z nich vyplývajúce hlavné konkurenčné výhody v rámci SR ako aj v európskom kontexte,
- určiť jeho rozvojové strategické ciele a priority.

Cieľom stratégie je podpora udržateľného dynamického inkluzívneho rozvoja komún a modernej inovačne orientovanej ekonomiky v regiónoch, mestách a obciach Slovenska v prospech zlepšenia životných podmienok ich obyvateľov, kvality ich sídelného prostredia, vytvorenia podmienok pre využitie ich špecifických potenciálov, udržateľné a

efektívne využitie ľudských, ekonomických a prírodných zdrojov, ich rozvoj a ochrana. Pri tom bude potrebné:

- a) Zvýšiť efektívnosť jednotlivých priestorovo relevantných politík ich vzájomnou koordináciou na základe reflektovania národných strategických dokumentov, spolu s celkovou koordináciou medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a ich strategickými zámermi,
- b) Zvýšiť efektívnosť využitia vnútorného potenciálu rozvoja regiónov, miest a obcí posilnením väzieb odvetvových politík na priestor regiónov a obcí a vzájomným prepojením regionálneho a územného plánovania,
- c) Zvýšiť efektívnosť využitia zdrojov regiónov, miest a obcí posilnením kapacít, aktívnej účasti a zodpovednosti jednotlivých aktérov ich rozvoja a vytvorením adekvátneho priestoru pre ich účasť na riadení rozvoja

- **Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska** (schválená uznesením vlády SR) – Lisabonská stratégia pre Slovensko
- **Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja** (schválená uznesením vlády SR)
- **Národný program reforiem SR 2020**
- **Národný investičný plán SR na roky 2018 – 2030**
- **Politika súdržnosti SR**
- **Program odpadového hospodárstva SR na roky 2021 – 2025**
- **Stratégia, zásady a priority štátnej environmentálnej politiky** – zásadou vytýčenou v spomínanom dokumente je aj minimalizácia vzniku, využívanie a správne zneškodňovanie odpadov

Dokumenty regionálnej úrovne:

- **Program rozvoja Prešovského samosprávneho kraja (PSK) na roky 2021-2027.**

1. Inteligentnejší kraj – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva;

1.1 Rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií

1.2 Využívania výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády

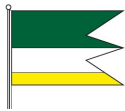
1.3 Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií

1.4 Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ

2. Ekologickejší, nízkouhlíkový kraj;

2.1 Zvýšenie energetickej efektívnosti, podpora OZE a zníženie emisií skleníkových plynov

2.2 Adaptácia na zmenu klímy, prevencia rizík a odolnosti voči katastrofám

2.3 Prechod na obehové hospodárstvo, efektívne využívanie zdrojov a zlepšenie kvality ovzdušia

2.4 Zlepšenie kvality vôd a stavu ochrany prírody, biodiverzity a krajiny

3. Prepojenejší kraj – mobilita a regionálna pripojiteľnosť IKT;

3.1 Rozvoj udržateľnej, inteligentnej, bezpečnej a intermodálnej siete TEN-T odolnej proti zmene klímy

3.2 Rozvoj a podpora udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility

3.3 Podpora digitálnej pripojiteľnosti

4. Sociálnejší kraj – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv;

4.1 Zlepšenie prístupu k zamestnaniu pre všetkých uchádzačov o zamestnanie, najmä mladých ľudí a dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnených skupín na trhu práce, ako aj neaktívnych osôb a podpora samostatnej zárobkovej činnosti a sociálneho hospodárstva

4.2 Modernizácia inštitúcií a služieb trhu práce s cieľom posúdiť a predvídať potreby v oblasti zručností a zabezpečiť včasnú a cieleňú pomoc a podporu v záujme zosúladenia ponuky s potrebami trhu práce, ako aj pri prechodoch medzi zamestnaniami a mobilitou

4.3 Podpora lepšej rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom vrátane prístupu k starostlivosti o deti a závislé osoby vo väzbe na rodovo vyváženú účasť na trhu práce

4.4 Zvýšenie kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj ich relevantnosti z hľadiska trhu práce s cieľom podporiť nadobúdanie kľúčových kompetencií, najmä digitálnych zručností

Aktivity v oblasti zvýšenia kvality a účinnosti systémov vzdelávania a odbornej prípravy budú realizované aj prostredníctvom konceptu územného rozvoja v rámci cieľa 5

4.5 Zlepšenie prístupu k inkluzívnym a ku kvalitným službám v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania

4.6 Podpora aktívneho začlenenia s cieľom podporovať rovnosť príležitostí a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti

4.7 Podpora sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných rómskych komunít (MRK)

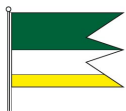
4.8 Zabezpečenie rovnakého prístupu k zdravotnej starostlivosti vrátane primárnej starostlivosti rozvíjaním infraštruktúry

4.9 Podpora sociálnej integrácie osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením vrátane najodkázanejších osôb a detí

4.10 Riešenie materiálnej deprivácie

5. Kraj bližšie k občanom – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív

5.1 Regionálny rozvoj, miestny rozvoj a bezpečnosť

5.2 Komplexná podpora rozvoja všetkých foriem cestovného ruchu na základe podpory rozvoja špecifik a endogénneho potenciálu regiónov Slovenska

5.3 Regióny so špecifickými potrebami

1.3.4 Nadväznosť PRO na zákony, rozhodnutia a usmernenia orgánov štátnej správy

1.3.4.1 Úsek štátnej správy ochrany prírody a krajiny

Pri realizácii aktivít spadajúcich do územia NATURA 2000 bude potrebné uplatňovať ustanovenia zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. (zákon o ochrane prírody a krajiny).

1.3.4.2 Okresný úrad, pozemkový a lesný odbor

Podľa stanoviska vo veci **ochrany poľnohospodárskej pôdy**, v ktorom sa posudzuje dodržiavanie ustanovení § 12 zákona NR SR č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona NR SR č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov pre využitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely a §13 tohto zákona, v zmysle ktorého návrhy nepoľnohospodárskeho využitia poľnohospodárskej pôdy pri každom obstarávaní a spracúvaní územnoplánovacej dokumentácie musia byť odsúhlasené orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy, ktorým je príslušný Okresný úrad, odbor právnych prostriedkov, referát pôdohospodárstva.

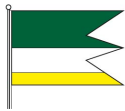
Podľa stanoviska vo veci **ochrany lesných pozemkov**, v ktorom sa posudzuje dodržiavanie ustanovení § 5 zákona NR SR č. 326/2005 Z.z. o lesoch v zmysle § 6 ods. 1 až 3 je spracovateľ dokumentácie povinný dbať na ochranu lesných pozemkov, na zabezpečenie funkcií lesov navrhnúť a odôvodniť najvhodnejšie riešenie z hľadiska ochrany lesných pozemkov a vyhodnotiť možné dôsledky alternatívnych riešení vrátane ich ekonomických dosahov.

1.3.4.3 Krajský pamiatkový úrad

Národnú kultúrnu pamiatku definujeme podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu ako hnutel'nú alebo nehnuteľnú vec pamiatkovej hodnoty, ktorá je z dôvodu ochrany vyhlásená za národnú kultúrnu pamiatku a je evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Ak ide o archeologický nález, kultúrnou pamiatkou môže byť aj neodkrytá hnutel'ná vec alebo neodkrytá nehnuteľná vec, zistená metódami a technikami archeologického výskumu.

V strategických dokumentoch je možné vyznačiť aj také objekty, ktoré v zmysle zákona NR SR 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu nie sú evidované ako národné kultúrne pamiatky, ale majú svoju historickú hodnotu. Tie obec môže evidovať ako pamätihodnosti obce v Evidencii pamätihodností obce podľa § 14 ods. 4 pamiatkového zákona.

Podľa pamiatkového zákona č. 49/2002 Z.z. a vyhlášky MK SR 253/2010 Z.z., ktorou sa vykonáva pamiatkový zákon sú chránené aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových súvislostiach, nachádzajú sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou. V zmysle § 41 pamiatkového zákona sú určované základné podmienky ochrany archeologických nálezov a nálezísk v miestach, kde nebude predpísaný archeologický výskum.

Podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona a § 127 stavebného zákona, v prípade zistenia, resp. narušenia archeologických nálezov počas stavby musí nálezca alebo osoba zodpovedná za vykonanie prác ohlásiť nález krajskému pamiatkovému úradu. Do obhliadky je nálezca povinný zabezpečiť nálezisko proti ďalším aktivitám.

V súlade s § 44a pamiatkového zákona záväzné stanovisko podľa § 30 ods. 4 pamiatkového zákona po uplynutí 3 rokov odo dňa jeho vydania stráca platnosť, ak nedošlo k jeho použitiu na účel, na ktoré je určené.

1.4 Základné pojmy

Akčný plán – predstavuje súbor logicky a hierarchicky prepojených súčastí programu podporujúcich realizáciu strategického cieľa, pričom súčasťou akčného plánu sú špecifické ciele, opatrenia a úlohy.

Centrálny koordinačný orgán (CKO) - Dňa 13. marca 2013 bol prijatý zákon č. 60/2013 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov. Uvedeným zákonom došlo k presunu kompetencie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MDVRR SR“) v oblasti koordinácie využívania finančných prostriedkov z fondov EÚ na ÚV SR s účinnosťou od 1. apríla 2013. Od tohto dátumu ÚV SR vykonáva funkciu CKO a zodpovedá za prípravu PD SR na obdobie 2015 - 2020.

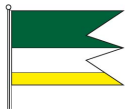
Cieľ Európska územná spolupráca – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z ERDF. V rámci cieľa Európska územná spolupráca sa z ERDF podporuje: cezhraničná spolupráca (podporované regióny na úrovni NUTS 3); nadnárodná spolupráca (regióny na úrovni NUTS 2); medziregionálna spolupráca (celé územie Európskej únie).

Cieľ Investovanie do rastu a zamestnanosti – jeden z dvoch cieľov kohéznej politiky EÚ financovaný z KF, ERDF a ESF. Prostriedky pre cieľ „Investovanie do rastu a zamestnanosti“ sa rozdelia medzi tieto 3 kategórie regiónov úrovne NUTS 2: menej rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je menej ako 75 % priemerného HDP v EÚ-27; prechodné regióny, ktorých HDP na obyvateľa je medzi 75 % a 90 % priemerného HDP v EÚ-27; viac rozvinuté regióny, ktorých HDP na obyvateľa je viac ako 90 % priemerného HDP v EÚ-27.

Činnosť (aktivita) – v rámci programov a projektov je chápaný ako vecne, časovo, finančne, organizačne alebo inak vymedzený samostatný prvok, zahrňujúci skupinu krokov alebo podrobnejších úloh vykonávaných v procese programu/projektu so svojimi hmotnými alebo nehmotnými vstupmi a výstupmi (výsledkami).

Disparity – sú hlavné prekážky, bariéry, ktoré je nutné prekonať, aby bol dosiahnutý cieľ stratégie. Sú výsledkom syntézy identifikovaných slabých stránok a ohrození, uvedených v SWOT analýze.

Efektívnosť – pomer medzi finančným vstupom a dosiahnutým výstupom, výsledkom, a/alebo dopadom.

Európska únia – je politické a ekonomické zoskupenie demokratických štátov, ktoré sa dobrovoľne spojili do tohto zoskupenia na dosiahnutie spoločných cieľov a jednoty v Európe pomocou jednotnej zahraničnej a vnútornej politiky. Európska únia však nie je dnes konečnou formou integrácie a bude sa ďalej rozširovať, tak ako sa budú vytvárať podmienky pre toto rozširovanie v samotnej EÚ, ako aj v štátoch, ktoré budú do EÚ vstupovať.

Európsky fond regionálneho rozvoja (ERDF) – finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ, ktorý prispieva k financovaniu pomoci na posilnenie ekonomickej a sociálnej súdržnosti odstraňovaním regionálnych rozdielov cestou podpory rozvoja a štrukturálneho prispôsobenia sa regionálnych ekonomík. Zahŕňa aj adaptáciu upadajúcich priemyselných regiónov a zaostávajúcich regiónov a podporu cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce (článok 2 nariadenia o ERDF).

Európsky sociálny fond (ESF) – ide o finančný nástroj štrukturálnej a regionálnej politiky EÚ prispievajúci k napĺňaniu priorít EÚ ako posilňovanie ekonomickej a sociálnej súdržnosti zlepšovaním podmienok pre zamestnanosť a tvorbu pracovných príležitostí, podporou vyššej úrovne zamestnanosti a väčšieho počtu a lepších pracovných miest. A to cestou podpory politík členských krajín s cieľom dosiahnuť plnú zamestnanosť, kvalitu a produktivitu práce, propagovať sociálne začleňovanie (inklúziu), vrátane prístupu znevýhodnených ľudí k práci, a znižovať národné, regionálne a miestne rozdiely (článok 2 nariadenia o ERDF).

Faktory rozvoja – predstavujú hlavné impulzy, ktorých využitie, vedie k zmierňovaniu identifikovaných disparít. Faktory rozvoja môžu predstavovať existujúce, alebo budúce impulzy.

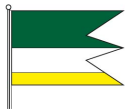
Inovačné póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia (krajské mestá, mestá sídiel okresných a obvodných úradov) a časťou území ťažisk osídlenia prvej a druhej úrovne (súčasťou týchto ťažísk sú okrem vyššie spomínaných centier osídlenia aj niektoré centrá, ktoré sú označované ako kohézne póly rastu) v súlade s Konceptiou územného rozvoja SR.

Kohézne póly rastu – sú tvorené definovanými centrami osídlenia kohézneho významu v príslušnom území. Plnia niektoré funkcie vyššieho významu aj pre príľahlé obce. Sú v nich sústredené rozhodujúce zariadenia lokálneho významu. Sú to predovšetkým centrá, ktoré plnia už v súčasnosti niektoré funkcie vyššieho významu aj pre príľahlé obce, a ktoré spĺňajú dobré lokalizačné faktory s dostupnosťou príľahlých obcí.

Kohézny fond – finančný nástroj kohéznej politiky EÚ na účely posilnenia hospodárskej a sociálnej súdržnosti Spoločenstva v záujme podpory trvalo udržateľného rozvoja (čl. 1 nariadenia o KF). Oprávnené na financovanie z KF sú tie členské štáty, ktorých HND na obyvateľa v PPS vypočítaný na základe údajov Spoločenstva za posledné tri dostupné roky je nižší ako 90% priemeru Spoločenstva (čl. 5 všeobecného nariadenia).

Kritická oblasť – je to problémová oblasť, ktorá najviac obmedzuje budúci rozvoj a preto potrebuje zásah verejnej správy – alokáciu verejných financií. Kritická oblasť predstavuje ďalšiu etapu programovania, v ktorej sa vytvárajú logické štruktúry (SWOT) z voľne združených faktov v popisnej analýze.

Marginalizované rómske komunity – koncentrácie Rómov, ktorí trpia vysokou mierou sociálnej exklúzie a deprivácie.

Národná stratégia regionálneho rozvoja – Národná stratégia bola vypracovaná v súlade s inými strategickými a koncepcnými dokumentmi, napr. v oblasti politiky súdržnosti nadväzuje na Národný strategický referenčný rámec SR 2007 - 2013 (vrátane operačných programov), v oblasti územného rozvoja je koordinovaná súbežne s aktualizáciou KURS 2001. Národná stratégia tiež vychádza z Lisabonskej stratégie EÚ a jej rozpracovania pre Slovensko v rámci dokumentov, ako je Stratégia rozvoja konkurencieschopnosti Slovenska do roku 2010, Národný program reforiem SR a Modernizačný program Slovensko 21.

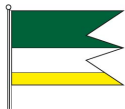
NATURA 2000 – je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a jej hlavným cieľom je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii.

Opatrenie – prostriedok, ktorým po určitú dobu zabezpečujeme príslušnú prioritu. Ako súbor podmienok pre riešenie projektov a finančných podpôr k jednému cieľu. V programoch predstavuje konkretizáciu cieľov priority (napr. definíciu činností, ktoré program podporuje, kritéria pre výber projektov a ich sledovanie, kritéria pre žiadateľov podpory, pravidlá financovania). Ide vlastne o pomenovanie zásahu verejnej správy za účelom dosiahnutia špecifických cieľov. Opatrenie obsahuje nástroje, ktoré môžu mať charakter programu, projektu, založenia inštitúcie, regulácie prostredníctvom normy, finančného mechanizmu (grantová alebo pôžičková schéma). Opatrenie okrem toho predstavuje súbor činností smerujúcich k efektívnej alokácii verejných zdrojov a vymedzuje priestor pre spoluprácu všetkých partnerov s dlhodobým záujmom v území.

Operačný program – dokument predložený členským štátom a prijatý Komisiou, ktorý určuje stratégiu rozvoja pomocou jednotného súboru priorít, na dosiahnutie ktorých sa bude žiadať pomoc z niektorého fondu alebo v prípade cieľa konvergencia z Kohézneho fondu a ERDF (článok 2 všeobecného nariadenia).

Pamäťové a fondové inštitúcie – inštitúcie zaoberajúce sa uchovávaním, ochranou a sprístupňovaním spoločenského poznania, poznatkov o kultúrnom dedičstve, umení a kultúre, jedinečných informácií a predmetov odbornej a laickej verejnosti. Medzi pamäťové a fondové inštitúcie patria archívy, knižnice, múzeá, galérie, pracoviská pre ochranu pamiatkového fondu, špecializované ústavy, špecializované odborné pracoviská v oblasti kultúry, vysoké školy, Slovenská akadémia vied, organizácie pre správu a ochranu autorských práv a organizácie na ochranu duševného a priemyselného vlastníctva.

Partnerská dohoda – v zmysle legislatívy (nariadení) Európskej únie každý členský štát predkladá pred začiatkom programového obdobia Európskej komisii vlastný rámcový programový dokument, Národnú stratégiu regionálneho rozvoja. Tento dokument predstavuje primárny nástroj na prípravu programovania fondov. Stanovuje národné priority, ktoré budú spolufinancované zo štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámce pre intervencie fondov na európskej úrovni. Zabezpečuje, že pomoc z fondov bude využitá v súlade so Strategickými usmerneniami Spoločenstva. Taktiež určí prepojenie medzi prioritami Spoločenstva na jednej strane a Národným programom reforiem na druhej strane. Návrh

všeobecného nariadenia Rady, čl. 25, ods. 3 dáva členskému štátu na výber, či začleniť cieľ Európska územná spolupráca do NSRR. NSRR musí povinne obsahovať iba cieľ konvergencia a cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť.

Póly rastu – sú charakteristické prítomnosťou expandujúcich odvetví umiestnených v urbanizovanej oblasti, vyvolávajúce zmeny v ekonomických aktivitách lokalizovaných v zóne svojho vplyvu, ktoré sa prejavujú vo vyššej ekonomickej výkonnosti a konkurencieschopnosti daného územia v porovnaní s ostatnými územiami v regióne. Najvýznamnejšie (najväčšie) póly rastu determinujú vývoj výkonnosti a konkurencieschopnosti okrem úrovne regiónu aj na úrovni celého národného hospodárstva.

Princípy regionálnej politiky – základných princípov je päť a sú definované nasledovne:

Partnerstvo – všetci partneri (vláda, regionálne aj miestne subjekty, podniky, zástupcovia univerzít, nevládne organizácie atď.) sa majú aktívne podieľať na plánovaní a realizácii investícií ako aj na všetkých ostatných projektoch.

Subsidiarita – rozhodovanie bude prebiehať na najnižšej praktickej úrovni. Národné rozvojové dokumenty sú schvaľované Komisiou v Bruseli, ale koncipované a spravované sú národnými a regionálnymi orgánmi členskej krajiny.

Programovanie – všetky projekty musia zapadať do ucelenej niekoľkoročnej stratégie. EÚ kladie dôraz na komplexné posúdenie a riešenie problémových regiónov. A z toho dôvodu sú pre jednotlivé regióny spracovávané operačné programy, ktoré vyhodnocujú silné a slabé stránky regiónov a navrhujú spôsob riešenia problematických oblastí.

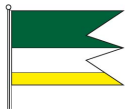
Doplnkovosť – peniaze fondov sú pridávané ku štátnemu rozpočtu, ale nenahradzujú ho. Štátne výdaje musia zostať na rovnakej úrovni ako predtým. Očakáva sa štátny príspevok na každý projekt. Na projekty, ktoré patria do kategórie Cieľa Konvergencia bude Európska únia prispievať maximálne 75% z ich ceny.

Koncentrácia – fondy sa budú sústreďovať do najproblémovejších regiónov a na realizáciu najdôležitejších opatrení. Cieľom rozhodne nie je realizácia malých projektov, ktoré nemôžu zaistiť požadovaný rozvojový efekt.

Priorita – všeobecne predstavuje prednosť pred niečím, prednostný význam alebo právo, dôležitosť a prvenstvo v poradí. Ide teda o výber a stanovenie dôležitosti v rámci každej úrovne programu. Kritériom pre výber sú realizovateľnosť, ekonomická efektivita, ale ak politická priechodnosť. Pre tvorbu programov je pojem možné využiť pre stanovenie poradia (ohodnotenie) dôležitosti riešenia jednotlivých problémov zo zoznamu problémov. Poradie potom určuje, ktoré preferované problémy máme riešiť v projektoch.

Prioritná os – jedna z priorít stratégie v operačnom programe, ktorá sa skladá zo skupiny navzájom súvisiacich operácií s konkrétnymi, merateľnými cieľmi. Prioritná os operačného programu sa rovná jednej konkrétnej strategickej/specifickej priorite Národnej stratégie regionálneho rozvoja SR na roky 2015 - 2020.

Regionálne členenie – Európska únia bola systematicky rozdelená na štatistické oblastné jednotky NUTS. Existuje celkom päť úrovní NUTS. V prípade Slovenskej republiky je toto delenie nasledovné:

NUTS I – Slovenská republika, NUTS II – Región Bratislavský kraj, západné Slovensko, stredné Slovensko, východné Slovensko, NUTS III – kraje, NUTS IV – okresy, NUTS V – sídla.

Riadiaci orgán – jeden alebo viac vnútroštátnych, regionálnych alebo miestnych orgánov či subjektov menovaných členskými štátmi pre účely riadenia podpory zo štrukturálnych fondov. Stanovuje sa riadiaci orgán pre každý operačný program a iniciatívy ES.

Sprostredkovateľský orgán – každý orgán alebo verejnoprávny orgán alebo súkromný subjekt, ktorý koná pod vedením riadiaceho (sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom) alebo certifikačného orgánu (sprostredkovateľský orgán pod certifikačným orgánom) alebo ktorý vykonáva povinnosti v mene takéhoto orgánu vo vzťahu k príjemcom vykonávajúcim operácie.

Strategický cieľ – predstavuje víziu, pohľad do budúcnosti, ktorý chceme dosiahnuť v danom území v najbližších 5 až 7 rokoch. Predstava života obyvateľov obce a životných podmienok v časovom horizonte, na koniec ktorého sme schopní reálne dospieť. Vízia je ekvivalentom pojmu strategický, globálny cieľ, hlavný strategický cieľ. Ide vlastne o modelovaný stav obce, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Predstavuje výsledok pôsobenia opatrení a úloh pri naplnení základných východísk.

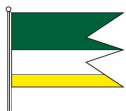
Špecifický cieľ – je odvodený zo strategického cieľa s nadväznosťou na prioritu. Predstavuje popísanie stavu, ktorý chceme v určitom časovom horizonte dosiahnuť. Ide o vyjadrenie určitého zámeru ako riešiť časť zo súboru problémov, ktoré rieši strategický cieľ. Špecifický cieľ má byť merateľný. Má mieru, ktorej hodnoty vyjadrujeme pomocou merateľných jednotiek (počet osôb, bytov, obyvateľov, pracovné miesta, km, m², Sk a pod). Ciele, ktoré chceme dosiahnuť v danom čase a danom priestore obce alebo regiónu sú stanovené hodnotami týchto mier.

Štrukturálne fondy EÚ – sú nástroje regionálnej politiky, prostredníctvom ktorých plynú finančné prostriedky, vyčlenené v rámci regionálnej politiky, do členských štátov. Napomáhajú riešiť dlhodobé problémy. Používajú sa v úzkej spolupráci členských štátov a regionálnych orgánov k podpore hospodárskeho vývoja tak, aby zmenšili rozdiely medzi regiónmi a sociálnymi skupinami. Štrukturálne fondy sú štyri (Európsky fond regionálneho rozvoja – ERDF, Európsky sociálny fond – ESF, Európsky poľnohospodársky podporný a záručný fond – EAGGF, Finančný nástroj pre riadenie rybolovu – FIFG), ku ktorým sa samostatne priraďuje Kohézny fond.

Trvalo udržateľný rozvoj – taký rozvoj, ktorý umožňuje uspokojovanie potrieb súčasných generácií bez toho, aby boli ohrozené nároky budúcich generácií na uspokojovanie ich potrieb. Trvalo udržateľný rozvoj zahŕňa zložky: ekonomickú, sociálnu a environmentálnu. Je podmienkou rozvoja, ktorý obmedzuje výnosy požiadavkou trvalého zachovania rozsahu služieb a kvality zdrojov v danom území. Pre neobnoviteľné zdroje berie v úvahu neustálu potrebu nahradzovania zdrojov. Pre obnoviteľné zdroje je to miera využívania do limitu regeneračných schopností.

Úloha – predstavuje hierarchicky najnižšie postavenú zložku programu, pričom má nasledujúcu charakteristiku: špecifická činnosť vykonávaná v rámci opatrenia,

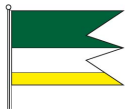

Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

---

najkonkrétnejšie pomenovanie riešenia problému, obsahuje zodpovednosť, termíny a financovanie.

ANALYTICÁ ČASŤ

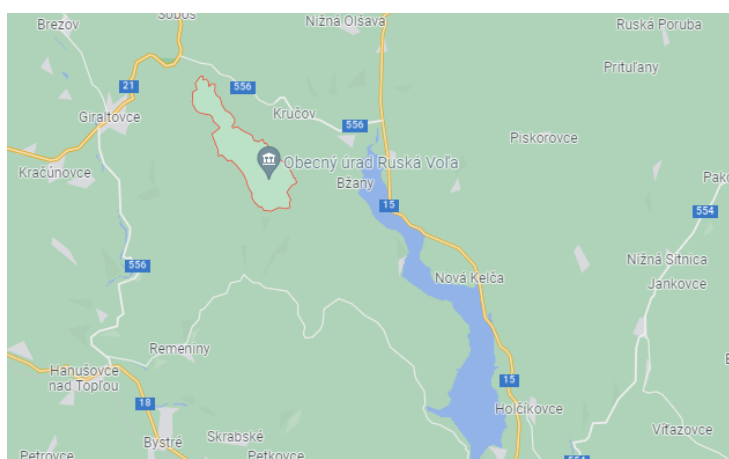
2 AUDIT HOSPODÁRSKÝCH, SOCIÁLNYCH A KULTÚRNO-SPOLOČENSKÝCH ZDROJOV

2.1 Charakteristika obce

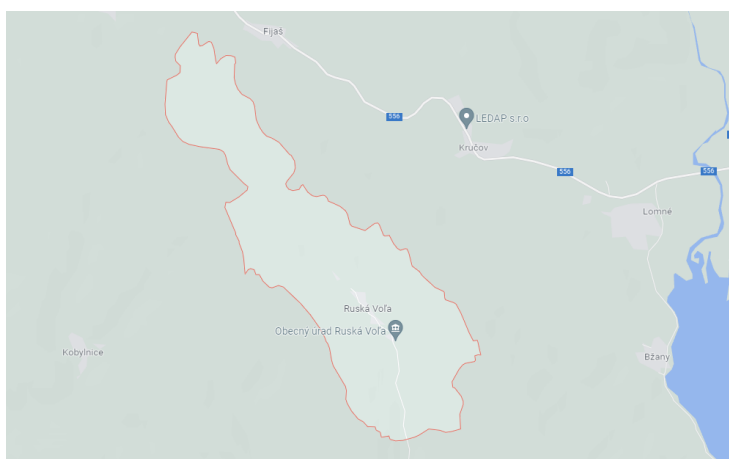
2.1.1 Geografická charakteristika

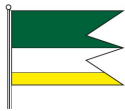
Ruská Voľa leží v južnej časti *Nizkých Beskýd* v pramennej oblasti *Volianskeho potoka* - prítoku *Tople*. Nadmorská výška v strede obce je 300 m n. m. a v chotári 270-415 m n. m. Mierne členitý povrch chotára tvoria súvrstvia treťohorného flyšu.

Základná charakteristika územia obce Ruská Voľa:

Obr. č. 1 – Lokalizácia obce v rámci okresu Vranov nad Topľou

Obr. č. 2 – Detail lokalizácie okolia obce Ruská Voľa

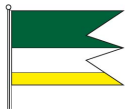
Obr. č. 3 – Detail lokalizácie centra obce Ruská Voľa

2.1.2 Historický vývoj obce

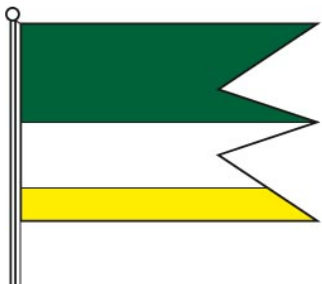
Obec založili na zákupnom práve. Obec je doložená z roku 1357 ako Wolya, neskôr ako Fias (1773), Oross Wolya (1786), Ruská Wola (1808), Ruská Voľa (1920); po maďarsky Oroszvolya, Kisszabados.

V roku 1427 mala 28 port. Patrila panstvu Čičvany. V súpise z roku 1715 sa uvádza ako obec, ktorá je 30 rokov opustená, v roku 1720 mala 4 porty. V roku 1787 patrila rodinám Forgáchovcov a Mattyasovszkých. Mala 18 domov a 139 obyvateľov, v roku 1828 mala obec 22 domov a 386 obyvateľov. V rokoch 1850-1910 sa mnohí vystaňovali.

Za I. ČSR sa zaoberali poľnohospodárstvom a prácou v lesoch. Počas 2. svetovej vojny v chotári pôsobila partizánska skupina. JRD bolo založené v roku 1969. Časť obyvateľov pracovalo v rôznych miestach okresu, niektorí ako lesní robotníci v Čechách. Gréckokatolícky chrám v Ruskej Voli je starý už vyše 200 rokov. Postavili ho v r. 1795 a zasvätili Ochrane Presvätej Bohorodičky. Chrám sa nachádza kúsok nad stredom obce na návrší, v spoločnom areáli s miestnym cintorínom, vstup do kostola lemujú z pravej strany pomníky a náhrobky, vľavo od kostola svah klesá k hlavnej ceste, tiahnucej sa pozdĺž Volianskeho potoka cez celú obec. Murovanú jednoloďovú stavbu kostola korunuje veža so zvonnicou, do ktorej z boku vedie schodisko. Tak, ako je jednoduchý exteriér, tak je bohatý interiér kostola. V interiéri návštevníka upúta zlatou farbou zdobený hlavný a 2 vedľajšie oltáre vo svätyni, ornamentami zdobené steny s obrazmi svätých.

2.1.3 Heraldické znaky obce

Blazón erbu:

V zelenom štíte nad striebornou prevrátenou pílou so zlatými rukoväťami skřížené strieborné sekery so zlatými poriskami.

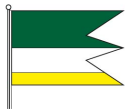
Komentár: Tradičné drevorubačské nástroje pripomínajú, že obyvatelia obce pracovali v okolitých lesoch ako drevorubači.

Dátum prijatia: 10.02.2006

Číslo uznesenia: OZ – 6/2006

Signatúra HR SR: R-122/2006

Autori: Dionýz Szeghy

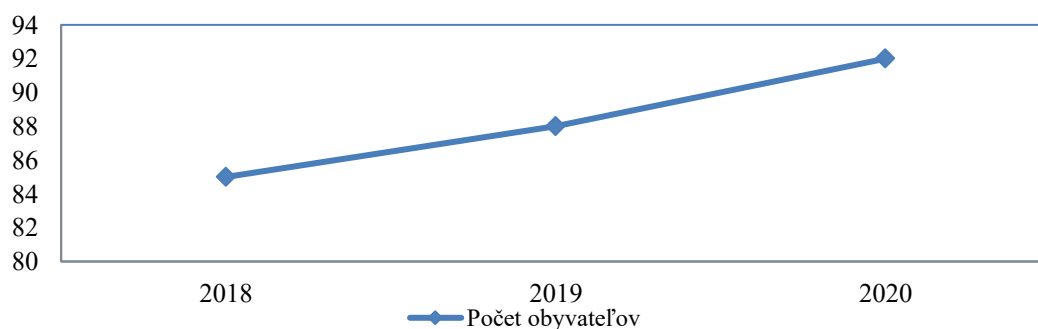
2.2 Demografický vývoj a štruktúra obyvateľov obce

2.2.1 Vývoj počtu obyvateľov obce

Tabuľka č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2018 - 2020

Rok	Počet obyvateľov
2018	85
2019	88
2020	92

Zdroj: ŠÚ SR, obec

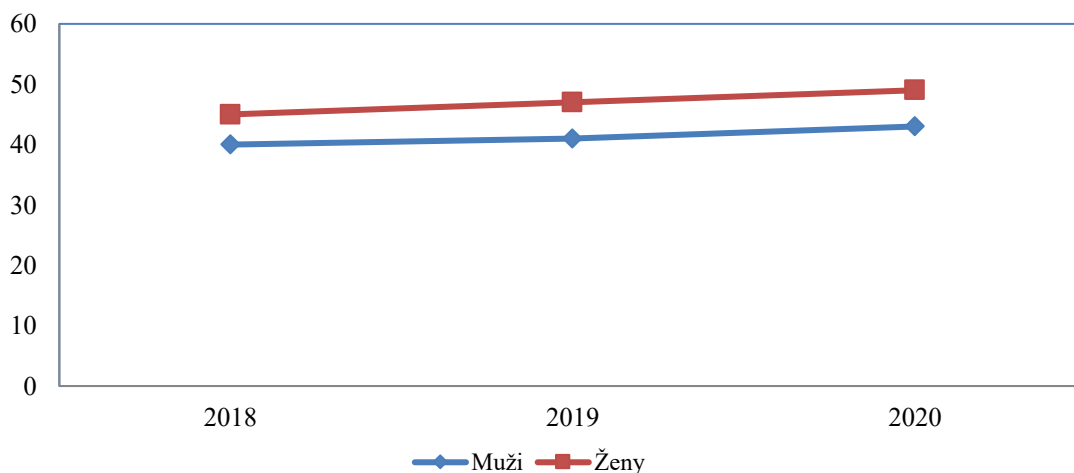
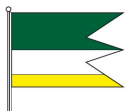

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 2018 - 2020

Tabuľka č. 2: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia v rokoch 2018 - 2020

Rok	Muži	Ženy	Spolu
2018	40	45	85
2019	41	47	88
2020	43	49	92

Zdroj: ŠÚ SR, obec

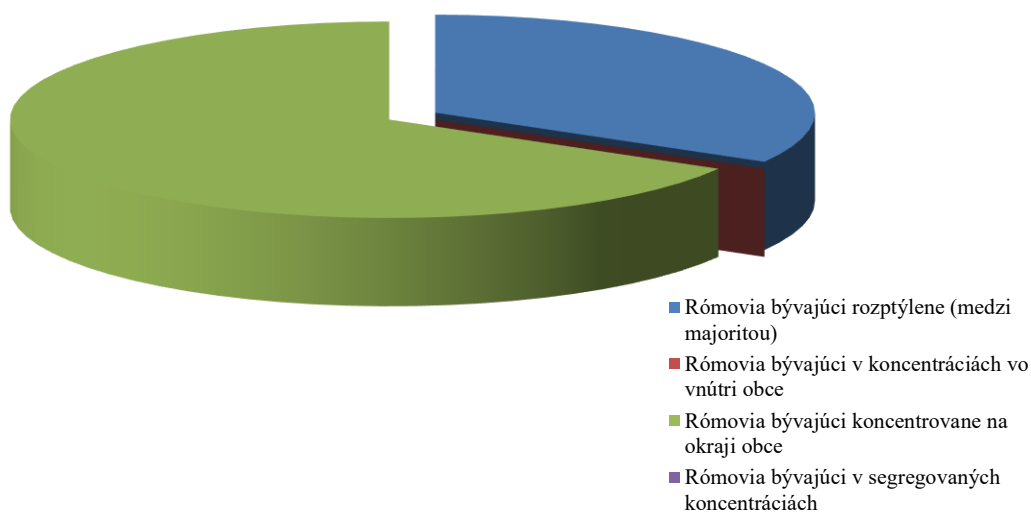

Graf č. 2: Vývoj počtu obyvateľov podľa pohlavia
v rokoch 2018 - 2020

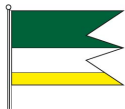
Tabuľka č. 3: Marginalizované rómske komunity v obci

Rómovia bývajúci rozptýlene (medzi majoritou)	Rómovia bývajúci v koncentráciách vo vnútri obce	Rómovia bývajúci koncentrovane na okraji obce	Rómovia bývajúci v segregovaných koncentráciách	Spolu
20	0	40	0	60
33,33%	0,00%	66,67%	0,00%	100,00%

Zdroj: obec

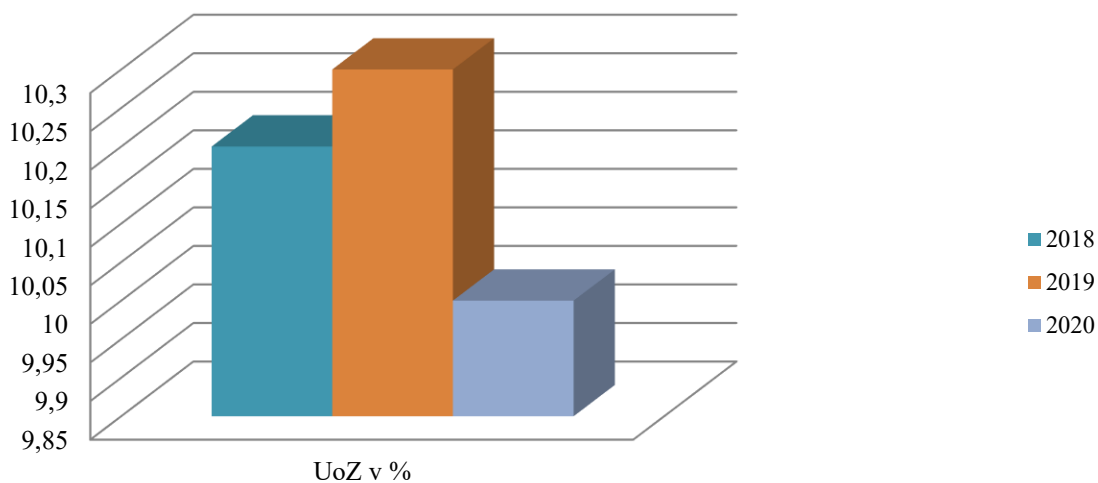
Graf č. 6: Marginalizované rómske komunity v obci

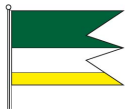
Tabuľka č. 4: Miera nezamestnanosti v rokoch 2018 - 2020

2018	10,2
2019	10,3
2020	10

Zdroj: obec

Graf č. 4: Miera nezamestnanosti v rokoch 2018 - 2020

Technická infraštruktúra

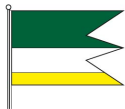
2.2.2 Technická vybavenosť

Tabuľka č. 5: Vybavenosť obce technickou infraštruktúrou

Infraštruktúra - jednotka	Údaj
Pošta – počet	nie
PSČ	094 31
Cesty I. triedy – km	nie
Cesty II. triedy – km	nie
Cesty III. triedy – km	1
Rýchlostné cesty – km	nie
Iné cesty – km	nie
Cesty v majetku obce celkom – km	200 m
Železničná sieť – km	nie
Plyn	nie
Kanalizácia	nie
ČOV – typ, či slúži iba pre obec	nie
Vodovod	nie
Vodný zdroj	nie
Zber TKO	áno
- Klasický	áno
- Separovaný	áno
Domové ČOV – ks	nie
Spôsob vykurovania	tuhé palivo
Vedenie el. energie	áno
- Vzdušné	áno
- Káblové	nie
Železničná stanica	nie
Autobusová zastávka – počet	1
Internet – typ	Wifi
Rozhlas	áno
Káblová TV	nie
Signál Orange – kvalita	nie
Signál T-Mobile – kvalita	nie
Signál O2 – kvalita	nie

Zdroj: obec

2.2.3 Domový a bytový fond

Tabuľka č. 6: Domový a bytový fond

Počet	rodinné domy	bytové domy	ostatné budovy	domový fond spolu
Domov spolu	26	Nie	2	
Trvale obývaných domov	16			
Obce	16			
fyzickej osoby	16			
právnickej osoby	0			
Neobývaných domov	10			
z toho určených na rekreáciu	10			
Bytov spolu	0			
z toho družstevné/ nájomné	0			
byty vo vlastníctve občana	0			
neobývané	0			

Zdroj: obec

2.2.4 Civilná a protipožiarna ochrana

Civilná ochrana (skr. CO) je sústava úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku obyvateľstva, ako aj národného hospodárstva. Tento termín zahŕňa aj organizácie a inštitúcie vykonávajúce tieto úlohy (civilná obrana) a opatrenia (civilná ochrana obyvateľstva). Spočíva najmä v analýze možného ohrozenia, vo vykonávaní opatrení na zníženie alebo elimináciu rizík ohrozenia a v odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí, vrátane ohrozenia civilného obyvateľstva počas vojenských konfliktov. V obci sa zabezpečuje priebežne.

2.3 Sociálna infraštruktúra

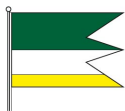
2.3.1 Škola a predškolské zariadenia

Momentálne v obci nie sú.

2.3.2 Kultúra, šport, kluby a pamätihodnosti

Pamätihodnosti:

Gréckokatolícky chrám v Ruskej Voli je starý už vyše 200 rokov. Postavili ho v r. 1795 a zasvätili Ochrane Presvätej Bohorodičky. Chrám sa nachádza kúsok nad stredom obce na návrší, v spoločnom areáli s miestnym cintorínom, vstup do kostola lemujú z pravej

strany pomníky a náhrobky, vľavo od kostola svah klesá k hlavnej ceste, tiahnucej sa pozdĺž Volianskeho potoka cez celú obec. Murovanú jednodod'ovú stavbu kostola korunuje veža so zvonnicou, do ktorej zboku vedie schodisko. Tak, ako je jednoduchý exteriér, tak je bohatý interiér kostola. V interiéri návštevníka upúta zlatou farbou zdobený hlavný a 2 vedľ'ajšie oltáre vo svätyni, ornamentami zdobené steny s obrazmi svätých.

Potočná radová zástavba. Zo začiatku 20. storočia sú zrubové omazané a obielené, často podpivničené trojpriestorové domy s valbovou slamenou strechou; hospodárske stavby stoja v priestranom dvore (sypance sú často aj trojpodlažné s pavlačou a voľne nasadenou strechou). Ešte po 2. svetovej vojne bola známa výroba kolovratov na pradenie.

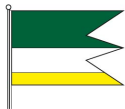
Tabuľka č. 7: Prehľad historických, kultúrnych zdrojov

kultúrny dom	áno	zvonice	nie
múzeum	nie	galéria, kino	nie
pamätná izba	nie	farský úrad	nie
knižnica	nie	sochy	nie
Denný stacionár	nie	kúrie	nie
klub mládeže	nie	parky	nie
kostol	áno	chránené územia	nie
hrad	nie	chránený strom	nie
kaštieľ	nie	archeologické náleziská	nie
kaplnka	nie	technické pamiatky	nie
božie muky	nie	pamätné miesta	nie
studničky	nie	významné hroby	nie

Zdroj: obec

2.3.3 Zdravotníctvo a sociálna oblasť

Obec neprevádzkuje ani nedisponuje zdravotným zariadením, v obci sa nenachádza ani lekáreň. Na zdravotnú starostlivosť sú občania zaradení pod privátnu ambulanciu v kde využívajú ambulancie pre dospelých. Ostatné akútne prípady, ako aj hospitalizácia sa uskutočňuje v Nemocnici s poliklinikou vo Vranove nad Topľou.

2.4 Hospodárstvo

2.4.1 Podnikateľské subjekty, živnostníctvo a neziskové inštitúcie v obci

2.4.1.1 Živnostníci

Vid' aktuálny živnostenský register

[ŽIVNOSTENSKÝ REGISTER SLOVENSKEJ REPUBLIKY \(zrsr.sk\)](http://zrsr.sk)

2.4.1.2 Podnikateľské subjekty

Vid' aktuálny obchodný register

[Obchodný register SR - Výsledky vyhľadávania podľa sídla subjektu \(orsr.sk\)](http://orsr.sk)

2.4.1.3 Neziskový sektor

Vid' aktuálny register MVO

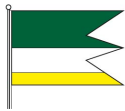
[RMNO \(minv.sk\)](http://minv.sk)

2.4.1.4 Majetok obce a inštitúcie v správe obce

Tabuľka č. 8: Majetok obce – stav odpisovaného majetku k 31.12.

Por. číslo	Názov	Zostatková cena v EUR
1/	DHM	65 000,-
2/		
3/		
Spolu		65 000,00

Zdroj: obec

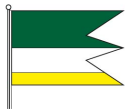

2.4.2 Realizované projekty v rokoch 2014 - 2020

Národné projekty v spolupráci s ÚPSVaR Vranov nad Topľou - § 50j, 52, 50i, 54

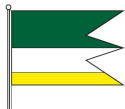
Zdroj: obec

3 SWOT ANALÝZA OBCE

3.1 Hospodárska SWOT analýza

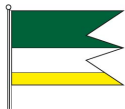
Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> • aktívna činnosť miestnej samosprávy počas roka • dostupnosť a nízke ceny stavebných a ostatných pozemkov • blízkosť okresného mesta Vranov nad Topľou a chránených území • priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku a lesnícku prvovýrobu • produktívne obyvateľstvo • akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života • ochota cestovať za prácou • vo väčšine dobre udržiavaný vzhľad budov aj záhrad • organizovanie menších obecných služieb pre získanie pracovných návykov nezamestnaných • pozitívne hodnotenie činnosti miestnej samosprávy • dobré dopravné spojenie – dostatok autobusových spojení	<ul style="list-style-type: none"> • nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce • odchod niektorej kvalifikovanej pracovnej sily • strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných • nedostatok pracovných príležitostí v niektorých odvetviach v obci a jej okolí • kolísavá kvalita signálu niektorých mobilných operátorov • nedobudovaná základná infraštruktúra v obci – kanalizácia, miestne komunikácie a chodníky • nedostatok vlastných finančných prostriedkov pre rozvoj obce • absencia väčších investorov v obci • nutnosť cestovať za prácou mimo regiónu aj štátu • slabá ekonomická výkonnosť v porovnaní s inými regiónmi • nedobudovaná kanalizácia
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • podpora samozamestnanosti • vytváranie príležitostí pre mladých, ktorí končia vzdelávanie a nezamestnaných s cieľom ich udržania v obci	<ul style="list-style-type: none"> • pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v regióne

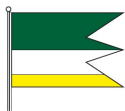
<ul style="list-style-type: none"> • podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest • záujem občanov na rozvoji obci • väčšia propagácia obce pre získavanie prostriedkov • rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky • spracovanie dreva • dobudovanie kanalizácie, rekonštrukcia vodovodu • rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov • možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF	<ul style="list-style-type: none"> • odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily • nevhodná politika – regionálna, fiškálna, finančná, politika hospodárskeho rozvoja a zamestnanosti • vládne ohrozenia – legislatíva • komplikovaný, byrokratický systém projektových žiadostí o podporné prostriedky z fondov Európskej únie
--	--

3.2 Sociálna SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - aktívna činnosť miestnej samosprávy počas roka - poskytovanie základného sociálneho poradenstva - produktívne obyvateľstvo - obec je vekovo síce nad priemer SR čo sa týka obyvateľstva, ale plán novovýstavby priláka mladšie ročníky - akceptujú sa spoločenské normy v oblasti pracovného života - ochota cestovať za prácou - organizovanie športových a kultúrno-spoločenských podujatí - pozitívne hodnotenie činnosti miestnej samosprávy - dobrá informovanosť a vedomie obyvateľstva o sociálnych službách,	<ul style="list-style-type: none"> - nezáujem časti občanov o obecné dianie a vývoj obce - neuspokojivý demografický vývoj v obci - odchod niektorej kvalifikovanej pracovnej sily - strata pracovných návykov u dlhodobo nezamestnaných - kolísavá kvalita signálu mobilných operátorov - nutnosť cestovať za prácou mimo regiónu aj štátu - narušenie rodinných vzťahov v dôsledku nezamestnanosti - slabá vzdelanostná úroveň staršieho obyvateľstva v porovnaní s inými regiónmi

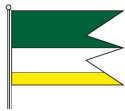
<ul style="list-style-type: none"> podmienkach poskytnutia, nároku a úhrady za sociálnu službu - kultúrny dom kde chodia obyvatelia kultúrne a spoločensky vyžiť - Dostatok priestorov a voľno-časových aktivít pre deti a mládež	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok priestorov a voľno-časových aktivít pre deti a mládež - vzdelanostná úroveň vekovo starších obyvateľov len na úrovni základného vzdelania - vysoká nezamestnanosť obyvateľov, zvlášť vyššieho veku
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - podpora vzdelávania a samozamestnanosti - vytváranie príležitostí pre mladých, ktorí končia vzdelávanie a nezamestnaných s cieľom ich udržania v obci - podpora rozvoja podnikania a tradičných remesiel – vytváranie príležitostí pre tvorbu pracovných miest - aktivity samosprávy o prehlbenie záujmu občanov na rozvoji obci - rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií - trend posilňovania sociálnych služieb - trend posilňovania rodiny k plneniu jej základných funkcií - vzdelávanie v sociálnej oblasti - možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF na rozvoj ľudských zdrojov	<ul style="list-style-type: none"> - pretrvávajúci nedostatok pracovných príležitostí i v budúcnosti – zvyšovanie nezamestnanosti v regióne - odchod mladých ľudí za prácou – migrácia pracovnej sily - nevhodná politika – regionálna, - v niektorých smeroch nedostatočná komunikácia obec – občan – komunikačná bariera - v niektorých prípadoch nárast ekonomickej stagnácie v obci a znižovanie životnej úrovne –

3.3 Environmentálna SWOT analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - aktívna činnosť miestnej samosprávy v oblasti ochrany a budovania životného prostredia - kvalitné životné prostredie a pekné okolie obce - priaznivé pôdno-klimatické podmienky pre poľnohospodársku prvovýrobu - bohatá flóra a fauna, prostredie neďalekej CHKO - vo väčšine dobre udržiavaný vzhľad budov aj záhrad - budovanie cyklotrás v okolí	<ul style="list-style-type: none"> - existencia nelegálnych skládok odpadu - vandalizmus na obecnom aj súkromnom majetku - nedobudovaný vodovod, plynovod, verejná kanalizácia - nevyužitie prírodné danosti na rozvoj turizmu a cestovný ruch
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - záujem občanov na životnom rozvoji obci - rozvoj tradície kultúrno-spoločenských akcií - pripravenosť programov na rozvíjanie cestovného ruchu, najmä vidieckej turistiky a cykloturistiky - možné ekologické spracovanie dreva - možnosť čerpania finančných zdrojov z ESF pre environmentálnu oblasť - priestor na zapojenie širokých mas do a ochrany a budovania životného prostredia - zlepšenie práce obecnej komisie zameranej na životné prostredie - realizácia projektov PRO na posilnenie environmentálnej politiky	<ul style="list-style-type: none"> - nevhodná environmentálna politika – regionálna, štátna - zhoršenie kvality životného prostredia v obci - nárast nelegálnych skládok pri nevyužití programov ochrany životného prostredia - nárast vandalizmu pri neriešení problémov zo strany samosprávy - nezúžitkovanie prírodných daností a programov zameraných na tvorbu životného prostredia

STRATEGICKÁ ČASŤ

4 STRATÉGIA ROZVOJA OBCE

4.1 Rozvojový potenciál a limity rozvoja obce

Stav a potenciál rozvoja obce predstavuje východisko pre identifikáciu a analýzu problémov. Výsledkom je SWOT analýza. SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození. Podrobný popis silných stránok obce, jej nedostatkov, ako aj príležitostí a ohrození bol získaný realizáciou prieskumu priamo v obci Ruská Voľa.

Rozvojový potenciál obce Ruská Voľa spočíva v:

- priaznivom demografickom vývoji,
- dostatku pracovnej sily,
- rozvoji sociálnej a komunitnej práce.

Na druhej strane, na základe identifikovaných problémov je možné konštatovať, že obec Ruská Voľa je na uspokojivej úrovni v hospodárskej a sociálnej oblasti v porovnaní s vyspelejšími obcami v Slovenskej republike v najdôležitejších ukazovateľoch:

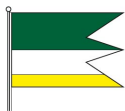
- slabá vzdelanostná úroveň určitej skupiny obyvateľstva,
- vysoká priemerná miera nezamestnanosti,
- z časti nepriaznivý demografický vývoj,
- slabá kúpna sila,
- nízka životná úroveň niektorých skupín obyvateľstva
- chýbajúca technická infraštruktúra.

Hlavné problémové oblasti rozvoja obce, ako aj jej možné kľúčové faktory rozvoja, od ktorých by sa mal rozvoj obce a jej blízkeho okolia odvíjať:

- technická infraštruktúra,
- životné prostredie,
- sociálna oblasť,
- ľudské zdroje, zamestnanosť,
- ekonomika a podnikateľské prostredie,
- propagácia a informovanosť.

4.2 Analýza finančných potrieb a možností financovania PRO

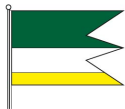
Analýza finančných potrieb obsahuje finančné zabezpečenie jednotlivých opatrení a aktivít, inštitucionálnu a organizačnú stránku realizácie programu rozvoja obce. Zdroje z rozpočtu obce sú nevyhnutné na zabezpečenie spolufinancovania aktivít, riadenie aktivít

pokiaľ nie sú oprávnené z iných zdrojov, verejné obstarávania a iné výdavky pre zabezpečenie dosiahnutia cieľov priorít a opatrení.

Analýza finančných potrieb a možností obce na spolufinancovanie PRO pre roky 2021 – 2027 (2030)

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít		z rozpočtu obce
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	103 950,00 €
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	70 000,00 €
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry	7 000,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	0,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	26 950,00 €
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	16 000,00 €
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	10 000,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	6 000,00 €
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	25 000,00 €
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov	10 000,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	15 000,00 €
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	7 250,00 €
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	2 750,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	4 500,00 €
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	10 000,00 €
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	3 000,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	7 000,00 €

6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	1 750,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	1 250,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	500,00 €
Spolu za aktivity		163 950,00 €
Finančné náklady na verejné obstarávania, projektovú dokumentáciu, projektový manažment, DPH, úroky, straty, ap.		32 790,00 €
SPOLU CELKOM		196 740,00 €

4.3 Strategický cieľ

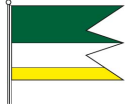
Strategický cieľ obce je súhrn naplnených jednotlivých čiastkových priorít a opatrení, ktoré by obec Ruská Voľa mala vykonať aby dosiahla stanovenú víziu.

Strategickým cieľom obce Ruská Voľa do roku 2027 s platnosťou do roku 2030 je zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce, zvýšiť jej atraktivitu a kvalitu života občanov obce prostredníctvom priorít a opatrení zameraných na rozvoj technickej infraštruktúry, rozvoj ľudských zdrojov, ekonomický a sociálny rozvoj, ochranu a budovanie životného prostredia a zvýšenie propagácie a informovanosti.

4.4 Priority

Pre zabezpečenie naplnenia a dosiahnutia strategického cieľa rozvoja obce Ruská Voľa je potrebné dosiahnuť naplnenie cieľov v jednotlivých prioritných rozvojových oblastiach:

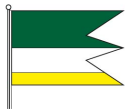
- Priorita 1: Budovanie technickej infraštruktúry**
- Priorita 2: Rozvoj ľudských zdrojov**
- Priorita 3: Sociálno-ekonomický rozvoj obce**
- Priorita 4: Ochrana a tvorba životného prostredia**
- Priorita 5: Podpora turizmu a cestovného ruchu**
- Priorita 6: Podpora propagácie a informovanosti**

PROGRAMOVÁ ČASŤ

5 PROGRAMOVÉ ZABEZPEČENIE PRO

5.1 Opatrenia a aktivity

1. PRIORITA: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

- 1.1.1. Rekonštrukcia, modernizácia budovy obecného úradu
- 1.1.2. Rekonštrukcia domu smútku
- 1.1.3. Výstavba nájomných bytových jednotiek
- 1.1.4. Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV)

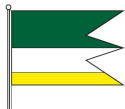
1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

- 1.2.1. Rekonštrukcia kultúrneho domu
- 1.2.2. Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska
- 1.2.3. Vybudovanie multifunkčného ihriska

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

- 1.4.1. Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - LED svietidlá
- 1.4.2. Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu - bezdrôtový systém
- 1.4.3. Budovanie/rekonštrukcie miestnych komunikácií
- 1.4.4. Rekonštrukcia obecných chodníkov
- 1.4.5. Rekonštrukcia autobusových zastávok
- 1.4.6. Rozšírenie kamerového systému
- 1.4.7. Vypracovanie projektovej dokumentácie
- 1.4.8. Vybudovanie/rekonštrukcia mosta, lávky
- 1.4.9. Vybudovanie/rekonštrukcia vodného zdroja
- 1.4.10. Vybudovanie, rozšírenie internetizácie
- 1.4.11. Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie

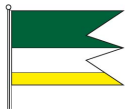
2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

- 2.1.1. Realizácia projektov aktivizácie
- 2.1.2. Realizácia projektov zamestnanosti

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

- 2.2.1. Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí
- 2.2.2. Podpora/rozvoj partnerstiev obcí

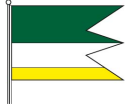
3. PRIORITA: SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov

- 3.1.1. Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba
- 3.1.2. Realizácia projektu terénnej sociálnej práce
- 3.1.3. Realizácia občianskych hliadok

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

- 3.2.1. Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov
- 3.2.2. Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi

4. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

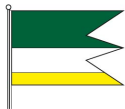
4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

- 4.1.1. Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu
- 4.1.2. Skvalitnenie zberu a separovania odpadu

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

- 4.2.1. Výsadba a ochrana zelene
- 4.2.2. Vybudovanie oddychových zón
- 4.2.3. Realizácia protipovodňových opatrení

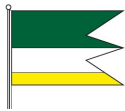
5. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

- 5.1.1. Vybudovanie cyklotrasy
- 5.1.2. Vybudovanie náučného chodníka

5.2. Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

- 5.2.1. Rozvoj turistiky a agroturistiky
- 5.2.2. Rozvoj služieb cestovného ruchu
- 5.2.3. Turistické informačné centrum

6. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

- 6.1.1.   Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach
- 6.1.2.   Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov
- 6.1.3.   Tvorba a aktualizácia web stránky

6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov

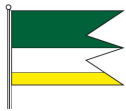
5.2 Akčné plány

Akčné plány predstavujú súbor konkrétnych projektov, ktoré smerujú k naplneniu strategického cieľa a prioritných oblastí rozvoja obce Ruská Voľa.

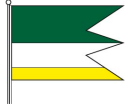
Akčné plány sa týkajú kratšieho obdobia ako samotná stratégia. Ich plánovací horizont je približne 1 – 3 roky. V niektorých prípadoch sa počíta s neskorším začiatkom realizácie (projekty druhého sledu), po splnení istých nevyhnutných podmienok (napr. majetkové vysporiadanie, získanie investora a pod).

Pre zvýšenie efektívnosti implementácie sa odporúča každoročne konkretizovať postup a úlohy pre jednotlivé aktivity. Akčné plány nie sú podrobnými realizačnými projektmi. Ako súčasť dokumentu s dlhodobým plánovacím horizontom môžu mať len charakter rámcových projektov.

Na základe rámcových projektov, pri ktorých sa počíta so získaním finančného príspevku z fondov EÚ, sa následne pripravujú detailné projekty so žiadosťou o poskytnutie nenávratného finančného príspevku v zmysle požiadaviek riadiacich orgánov príslušných operačných programov.

REALIZAČNÁ ČASŤ

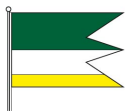
1 Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry

1.1. Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

Aktivita:	1.1.1 Rekonštrukcia, modernizácia budovy obecného úradu				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia, modernizácia budovy obecného úradu pre efektívne poskytovanie služieb širokej verejnosti.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory obecného úradu, plocha, objem, úspora energií, obstaranie vybavenia, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.2 Rekonštrukcia domu smútku				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia domu smútku. Dobudovanie priestorov miestneho domu smútku pre pietne potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory DS, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.1.3 Výstavba nájomných bytových jednotiek				
Zdôvodnenie:	Výstavba nájomných bytových jednotiek pre potreby uspokojenia dopytu po bývaní pre mladé rodiny a nových obyvateľov.				

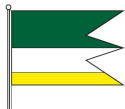

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ERDF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	950.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vystavaných bytov a domov, upravené okolie stavieb, počet ubytovaných.				

Aktivita:	1.1.4 Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV)				
Zdôvodnenie:	Príprava pozemkov na individuálnu bytovú výstavbu (IBV) pre potreby uspokojenia dopytu po bývaní pre mladé rodiny a nových obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ERDF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, stavebný úrad, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet a rozloha stavebných parciel, prístupové cesty, inžinierske siete, počet ubytovaných ap.				

1.2. Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

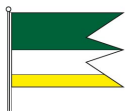
Aktivita:	1.2.1 Rekonštrukcia kultúrneho domu				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia kultúrneho domu pre kultúrno-spoločenské potreby miestnych obyvateľov a návštevníkov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				

Predpokladaný termín aktivity:	
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Modernizované priestory KD, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.

Aktivita:	1.2.2 Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska v správe obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo a plocha vybudovaných, opravených miestnych detských ihrísk v správe obce.				

Aktivita:	1.2.3 Vybudovanie multifunkčného ihriska				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie multifunkčného ihriska. Budovanie priestorov pre športové a kondičné potreby miestnych obyvateľov.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudované priestory multifunkčného ihriska, materiálno-technické vybavenie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

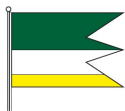

1.3. Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

1.4. Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

Aktivita:	1.4.1 Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - LED svietidlá				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia - LED svietidlá pre potreby obyvateľstva v nočnom čase, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Rekonštrukcia a modernizácia - sieť osvetlenia, počet jednotiek, spotreba, materiálno-technické vybavenie v súlade s parametrami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.2 Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu - bezdrôtový systém				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu - bezdrôtový systém pre potreby obyvateľstva v oblasti šírenia informácií, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre vysielanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu - bezdrôtový systém, počet jednotiek, intenzita prenosu, pokrytie, materiálno-technické vybavenie v súlade s parametrami, projektom a podmienkami výzvy.				

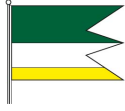

Aktivita:	1.4.3 Budovanie/rekonštrukcie miestnych komunikácií				
Zdôvodnenie:	Budovanie/rekonštrukcie miestnych komunikácií v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych komunikácií v správe obce.				

Aktivita:	1.4.4 Rekonštrukcia obecných chodníkov				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia obecných chodníkov. Dobudovanie, úprava a údržba miestnych chodníkov v správe obce, ktoré sú v havarijnom stave.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	20.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Dĺžka vybudovaných, opravených miestnych chodníkov v správe obce.				

Aktivita:	1.4.5 Rekonštrukcia autobusových zastávok				
Zdôvodnenie:	Rekonštrukcia autobusových zastávok. Vybudovanie a rekonštrukcia zastávky autobusu v katastri obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		
Predpokladaný rozpočet v EUR	6.000,- €				

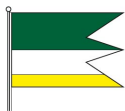
Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladaný termín aktivity:	
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných, opravených, zariadených autobusových zastávok, opravené okolie, a pod.

Aktivita:	1.4.6 Rozšírenie kamerového systému				
Zdôvodnenie:	Rozšírenie kamerového systému v správe obce pre zabezpečenie poriadku a ochrany obecného majetku.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Množstvo vybudovaných, opravených miestnych kamerových systémov v správe obce, počet kamier, počet zásahov a riešení, rozsah prevádzky.				

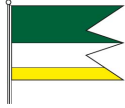
Aktivita:	1.4.7 Vypracovanie projektovej dokumentácie				
Zdôvodnenie:	Príprava technickej dokumentácie pre investičné projekty predkladané v rámci ŽoNFP.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektant, stavebný úrad				
Indikátory plnenia:	Počet, rozsah, zameranie technickej dokumentácie k ŽoNFP.				

Aktivita:	1.4.8 Vybudovanie/rekonštrukcia mosta, lávky				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia mosta, lávky v katastri obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	8.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných, opravených mostov a lávok, dĺžka, nosnosť, upravené okolie, a pod.				

Aktivita:	1.4.9 Vybudovanie/rekonštrukcia vodného zdroja				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia vodného zdroja pre potreby zásobovania obyvateľstva úžitkovou alebo pitnou vodou, ktoré bude zodpovedať hygiene a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie/rekonštrukcia vodného zdroja, prietok, objem, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	1.4.10 Vybudovanie, rozšírenie internetizácie				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie, rozšírenie internetizácie pre potreby využitia IKT technológií, pripojenia obyvateľov a inštitúcií na web, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre príjem a prevádzku.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	

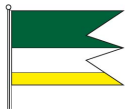

Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby a tvorca siete, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Vybudovanie, rozšírenie internetizácie, počet pripojených jednotiek, sila signálneho prenosu, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom, parametrami prevádzky a podmienkami výzvy.

Aktivita:	1.4.11 Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie pre potreby zásobovania obyvateľstva elektrickou energiou, ktoré bude zodpovedať parametrom a štandardom pre spotrebu.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Vybudovanie/rekonštrukcia elektrifikácie, rozsah elektrifikačnej siete, kapacita, počet pripojení, spotreba, materiálno-technické vybavenie v súlade s projektom a podmienkami výzvy.				

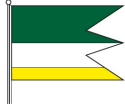

2. Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov

2.1. Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

Aktivita:	2.1.1 Realizácia projektov aktivizácie				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov aktivizácie. Príprava dlhodobo nezamestnaných a nezamestnaných aktivačnými prácami na nové formy zamestnania, motivačné programy cez služby obce a KC pre nezamestnaných aj absolventov praxe, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, koordinátori, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia aktivizačných programov a prác v súlade s potrebami obyvateľov obce a podmienkami MPSVR SR.				

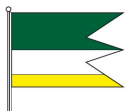
Aktivita:	2.1.2 Realizácia projektov zamestnanosti				
Zdôvodnenie:	Realizácia projektov zamestnanosti. Príprava nezamestnaných na nové formy zamestnania, praktické programy cez ponuky zamestnávateľov pre nezamestnaných aj absolventov praxe, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ESF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	150.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia kurzov, školení a prednášok na podporu vzdelávania a kvalifikácie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

2.2. Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

Aktivita:	2.2.1 Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí				
Zdôvodnenie:	Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí. Podpora kultúrno-spoločenskej aktivizácie pre rozvoj kultúrno-spoločenského života obce, regiónu, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	60.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, dodávateľ služieb, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych kultúrno-spoločenských podujatí (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, potrebami a podmienkami výziev.				

Aktivita:	2.2.2 Podpora/rozvoj partnerstiev obcí				
Zdôvodnenie:	Podpora programov budovania partnerských vzťahov s družobnou obcou pre výmenu skúseností, rozvoj kultúrno-spoločenskej úrovne obyvateľov, utužovanie vzťahov, posilňovanie vzájomných väzieb, a pod.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	60.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, kultúrny pracovník, projektový manažment, partneri.				
Indikátory plnenia:	Realizácia rôznych programov rozvoja spolupráce a kultúrno-spoločenskej úrovne obyvateľov (pravidelných aj príležitostných) v súlade s možnosťami, záujmami a podmienkami výziev.				

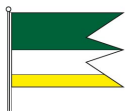
3. Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce

3.1. Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov

Aktivita:	3.1.1 Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba				
Zdôvodnenie:	Poskytovanie služieb starostlivosti pre zostarnutých, chorých, telesne postihnutých na zmiernenie dopadu ich situácie a začleňovanie do diania obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia služieb starostlivosti pre cieľové skupiny, tvorba pracovných miest pre opatrovanie v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	3.1.2 Realizácia projektu terénnej sociálnej práce				
Zdôvodnenie:	Poskytovanie terénnych služieb starostlivosti pre sociálne znevýhodnených obyvateľov na zmiernenie dopadu ich situácie a začleňovanie do diania obce.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia terénnych služieb starostlivosti pre cieľové skupiny, tvorba pracovných miest TSP a ATSP v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

Aktivita:	3.1.3 Realizácia občianskych hliadok				
Zdôvodnenie:	Realizácia občianskych hliadok pre podporu bezpečia a poriadku na verejnosti, ochrana majetku a osôb v problémových častiach alebo obdobiach.				

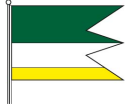

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ESF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Realizácia občianskych hliadok starostlivosti poriadok a bezpečie, počet zásahov, počet riešení, rozsah služieb, tvorba pracovných miest členov OH v súlade s potrebami, projektom a podmienkami výzvy.				

3.2. Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

Aktivita:	3.2.1 Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov				
Zdôvodnenie:	Tvorba prostredia pre podnikanie a investorov. Potreba rozvoja podnikateľského prostredia a podnikanie v obci spoluprácou na partnerstvách regionálneho rozvoja.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	200.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, partneri, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Príprava samosprávy na programy podporujúce regionálny rozvoj prostredníctvom, účasť podnikateľov a investorov, a pod.				

Aktivita:	3.2.2 Realizácia projektov spolupráce s podnikateľmi				
Zdôvodnenie:	Potreba rozvoja podnikateľského prostredia a podnikanie v obci spoluprácou na partnerstvách regionálneho rozvoja (Miestna akčná skupina).				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	100.000,- €				

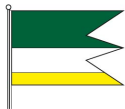

Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladaný termín aktivity:	
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, partneri, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Príprava samosprávy na programy podporujúce regionálny rozvoj prostredníctvom Miestnych akčných skupín, a pod.

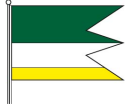

4. Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia

4.1. Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

Aktivita:	4.1.1 Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu				
Zdôvodnenie:	Odstraňovanie čiernych skládok odpadu v obci aj mimo obce, prijatie opatrení na zamedzovanie ich tvorby				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, zástupcovia znečisťovateľov, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet zlikvidovaných nelegálnych skládok odpadu, množstvo odpratného a separovaného odpadu, a pod.				

Aktivita:	4.1.2 Skvalitnenie zberu a separovania odpadu				
Zdôvodnenie:	Skvalitnenie zberu a separovania odpadu na jeho následnú likvidáciu alebo spracovanie.				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ERDF	
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Modernizácia zberu a skladovania odpadu, množstvo zozbieraného a spracovaného odpadu, technologické vybavenie a zabezpečenie prevádzky, a pod.				

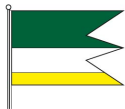

4.2. Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

Aktivita:	4.2.1 Výsadba a ochrana zelene				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba parčíkov a výsadba zelene v rôznych častiach obce pre potreby skrášlenia a rastu životnej úrovne obyvateľov obce, návštevníkov a turistov				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	15.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ zelene, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných parčíkov a zelených plôch, upravené okolie parčíkov a zelených plôch, a pod.				

Aktivita:	4.2.2 Vybudovanie oddychových zón				
Zdôvodnenie:	Budovanie a údržba oddychových zón v rôznych častiach obce pre potreby obyvateľov obce, návštevníkov a turistov				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	25.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných oddychových zón, upravené okolie oddychových zón, a pod.				

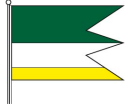
Aktivita:	4.2.3 Realizácia protipovodňových opatrení				
Zdôvodnenie:	Budovanie rigolov a priepustí pre odvod prívalových vôd počas silných dažďov				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ERDF	

Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €
Predpokladaný termín aktivity:	
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce
Indikátory plnenia:	Počet upravených rigolov a priepustí na prítokoch rieky, zníženie dopadov privalových vôd počas silných dažďov, a pod.

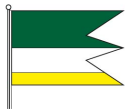

5. Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu

5.1. Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

Aktivita:	5.1.1 Vybudovanie cyklotrasy				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie cyklotrasy pre potrebu rekreácie a relaxu občanov, návštevníkov a turistov v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za šport a kultúru, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných cyklistických chodníkov a informačných tabúľ, aktualizácia oznamov, výziev , a pod.				

Aktivita:	5.1.2 Vybudovanie náučného chodníka				
Zdôvodnenie:	Vybudovanie náučného chodníka pre potrebu informovanosti občanov, návštevníkov a turistov o zaujímavostiach v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za vzdelávanie a informovanie, dodávateľ stavby, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných chodníkov a informačných tabúľ, aktualizácia oznamov, výziev , a pod.				

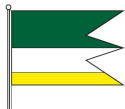

5.2. Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

Aktivita:	5.2.1 Rozvoj turistiky a agroturistiky				
Zdôvodnenie:	Rozvoj turistiky a agroturistiky pre potrebu relaxácie a vyžitia občanov, návštevníkov v obci a okolí, prezentácia a ponuka vidieckeho turizmu				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ERDF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	60.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za cestovný ruch, projektový manažér, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených služieb turistiky a agroturistiky v oblasti rozvoja cestovného ruchu a pokrytia jeho potrieb , a pod.				

Aktivita:	5.2.2 Rozvoj služieb cestovného ruchu				
Zdôvodnenie:	Rozvoj služieb cestovného ruchu. Projekty rozvoja cestovného ruchu pre potrebu relaxácie a vyžitia občanov, návštevníkov a v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ERDF, ESF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	50.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za cestovný ruch, projektový manažér, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených služieb stravovania v oblasti rozvoja cestovného ruchu a pokrytia jeho potrieb , a pod.				

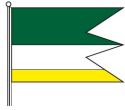
Aktivita:	5.2.3 Turistické informačné centrum (TIC)				
Zdôvodnenie:	Turistické informačné centrum. Rozvoj starostlivosti o turistov formou budovania Turistického informačného centra pre potreby relaxácie a vyžitia občanov, návštevníkov a v obci a okolí				

Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X		X	ERDF	X
Predpokladaný rozpočet v EUR	30.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za cestovný ruch, projektový manažér, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených služieb TIC v oblasti rozvoja cestovného ruchu a pokrytia jeho potrieb , a pod.				

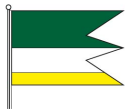

6. Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce

6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

Aktivita:	6.1.1. Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach				
Zdôvodnenie:	Skvalitnenie poskytovania informácií na verejných tabuliach Budovanie a údržba verejných tabúľ pre potrebu informovanosti občanov, návštevníkov a turistov o dianí v obci a okolí				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vybudovaných a udržiavaných verejných informačných tabúľ, aktualizácia oznamov, výziev a VZN, a pod.				

Aktivita:	6.1.2 Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov				
Zdôvodnenie:	Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov. Tvorba a distribúcia tlačенých a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov (tlačенých, elektronických), a pod.				

Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

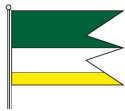

Aktivita:	6.1.3 Tvorba a aktualizácia web stránky				
Zdôvodnenie:	Tvorba a aktualizácia web stránky obce pre potrebu internetovej informovanosti širokej verejnosti, tvorba štandardnej web stránky pre zabezpečenie chodu a zverejňovania údajov (povinných aj informatívnych)				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X	X		X
Predpokladaný rozpočet v EUR	5.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:	2022 - 2024				
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, projektový manažment, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Web stránka obce, jej naplnenie a aktualizácie, a pod.				

6.2. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce

Aktivita:	6.2.1 Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov				
Zdôvodnenie:	Tvorba propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov. Tvorba a distribúcia tlačených a elektronických materiálov pre spropagovanie zaujímavostí a oznamov pre širokú verejnosť v obci				
Predpokladané zdroje financovania:	Prostriedky z rozpočtu obce	Prostriedky z rozpočtu VÚC	Dotácie štátu	Prostriedky EŠIF	Iné
	X	X			X
Predpokladaný rozpočet v EUR	10.000,- €				
Predpokladaný termín aktivity:					
Zodpovednosť:	Pracovníci obce, dodávateľ propagačných materiálov, osoba zodpovedná za informovanie, kontrolné orgány obce				
Indikátory plnenia:	Počet vytvorených propagačných materiálov pre návštevníkov a turistov (tlačených, elektronických), a pod.				

FINANČNÁ A PERSONÁLNA ČASŤ

6 ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PRO

Zodpovednou za vypracovanie, schvaľovanie, realizáciu a vyhodnocovanie PRO je zodpovedná obec, čo určuje Zákon NR SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja. Zámerom implementácie PRO je realizácia jednotlivých akčných plánov obce, dosiahnutie strategického cieľa a tým naplnenie zadefinovanej vízie. Uskutočnenie aktivít uvedených v PRO predpokladá určité finančné a administratívne zabezpečenie na úrovni obce.

Funkčný model strategického plánovania a podpory rozvoja obce je charakteristický:

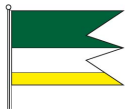
- orientáciou podpory na dosiahnuté efekty,
- hierarchickým usporiadaním cieľov
- riadením na základe procesov,
- permanentným monitorovaním a vyhodnocovaním efektov,
- učením sa a inováciou,
- rozvíjaním partnerstiev a zodpovednosťou voči verejnosti, orgánom verejnej správy a v prípade čerpania pomoci EÚ i voči orgánom EK.

6.1 Finančné zabezpečenie realizácie PRO

Za účelom realizácie PRO musí obec zabezpečiť potrebné finančné zdroje na realizáciu jednotlivých projektových zámerov zadefinovaných v akčnom pláne. Pri príprave akčných plánov nebolo možné stanoviť presnú výšku financií potrebných na jednotlivé plnenie stanovených investícií, preto je stanovená len orientačne. Pri detailnom vypracovaní projektov bude určená presná výška finančných prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých projektov a bude závislá od možnosti reálneho čerpania nenávratných finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov, možností rozpočtu obce, vstupu investorov do obce a iných okolností.

Niektoré úlohy sa môžu realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, väčšina si však vyžaduje väčší objem finančných prostriedkov, ktoré nebude možné realizovať vo vlastnej réžii a budú si vyžadovať náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektmi. Finančné prostriedky, ktoré je možné použiť na realizáciu projektových zámerov môžeme rozdeliť na tri zdroje: verejné zdroje, súkromné zdroje, fondy Európskej únie.

- **Verejné zdroje** – Jedná sa o rozpočet obce, príp. štátny rozpočet. V súčasnosti je výška verejných zdrojov obmedzená, preto sa investície z verejných zdrojov zameriavajú najmä na riešenie akútnych situácií, havarijných stavov a pod. Okrem toho sú k dispozícii aj dotácie z výťažku lotérií, štátne dotácie z účelových fondov, financie z Národných projektov, nadácie, neinvestičné fondy, účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR, prostriedky VÚC a pod.

- **Súkromné zdroje** – Investovanie súkromných finančných zdrojov do neziskových aktivít je v súčasnosti ojedinelé, hoci súkromné prostriedky sú najjednoduchšou formou investovania, nakoľko ich použitie závisí výlučne od rozhodnutia ich vlastníka. Ich význam pre regionálny rozvoj spočíva v tom, že obvykle prinášajú nové pracovné miesta, skvalitňujú služby pre návštevníkov obce i pre miestnych obyvateľov.
- **Fondy Európskej únie** – Po vstupe SR do EÚ môžu obce a mestá získavať finančné prostriedky z fondov EÚ, ktoré mohli využiť v programovom období 2014 – 2020, tak ako aj v programovom období 2021 - 2027.

V programovom období 2021 - 2027 čerpá Slovenská republika zdroje z fondov EÚ na základe dokumentu Partnerská dohoda SR na obdobie 2021 až 2027. V uvedenom programovom období je Kohézna politika EÚ realizovaná prostredníctvom cieleného smerovania príspevkov z fondov EÚ na napĺňanie jej dvoch hlavných cieľov, ktorými sú Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca.

Partnerská dohoda určuje strategické priority, ktoré budú implementované cez niekoľko operačných programov v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky

6.1.1 Analýza finančných potrieb a možností obce

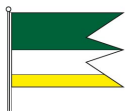
Analýza finančných potrieb a možností obce Ruská Voľa ukazuje, že obec nie je schopná v rámci svojich finančných prostriedkov vykryť realizáciu všetkých navrhovaných aktivít v danom období. Preto ak chce úspešne naplniť zadefinované plány, je nevyhnutné, aby boli použité aj doplnkové zdroje. Obec predpokladá spolufinancovanie v prípade získania doplnkových zdrojov, ako aj zabezpečenie realizácie menej finančne nákladných aktivít v rámci svojej réžie. Na základe akčných plánov rozpracovaných v programovej časti tohto dokumentu sú vyčíslené finančné potreby na realizáciu PRO na úrovni jednotlivých priorít nasledovne:

6.1.1.1 Finančný rámec pre realizáciu PRO

Finančný rámec na realizáciu PRO pre potreby súhrnného prehľadu plánovaných projektov a aktivít je formulárom s podrobnou štruktúrou plánovaných finančných prostriedkov na opatrenia, projekty a aktivity PRO na celé jeho obdobie a môže obsahovať aj podmienky a predpoklady jeho plnenia na základe možných scenárov vývoja.

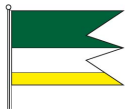
Dobre naplánovať finančnú a inštitucionálnu kapacitu je náročné a dobrý finančný rámec vytvára predpoklady na zvládnutie realizácie PRO v súlade s reálnymi možnosťami obce, aby strategický dokument nezostal len na papieri.

Analýza je často súčasťou finančnej analýzy v žiadostiach o poskytnutí nenávratného finančného príspevku z EŠIF, ale aj žiadostí o iné finančné prostriedky vrátane komerčných úverov. Je vhodné ju vytvárať až po zverejnení konkrétnej výzvy, kde sú uvedené finančné limity a podmienky financovania a spolufinancovania.

Finančný rámec obce pre realizáciu PRO na roky 2021 – 2027 (2030)

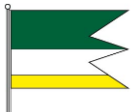
Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít z:		rozpočtu obce	rozpočtu VÚC	dotácií štátu	ŠF EÚ	Iné
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry					2 079 000,00 €
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry					1 400 000,00 €
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúr					140 000,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry					0,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry					539 000,00 €
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov					320 000,00 €
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci					200 000,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci					120 000,00 €
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce					500 000,00 €
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov					200 000,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci					300 000,00 €
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia					145 000,00 €
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci					55 000,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci					90 000,00 €
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu					200 000,00 €
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry					60 000,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu					140 000,00 €
6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce					35 000,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi					25 000,00 €

Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	10 000,00 €
SPOLU		3 279 000,00 €

Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

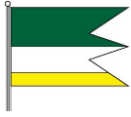

6.1.1.2 Indikatívny finančný plán PRO

Indikatívny rozpočet – sumarizácia je celkovým prehľadom plánovaných finančných prostriedkov počas celej platnosti schváleného PRO, jeho súčasťou je aj plánovaná rezerva tzv. výkonnostná rezerva, a má priamy vzťah k rozpočtu obce (s dosahom na jej hospodárenie) a rešpektuje princípy zodpovedného finančného manažmentu.

Indikatívny finančný plán obce na realizáciu PRO na roky 2021 – 2027 (2030)

Oblasť	Rok										SPOLU
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Hospodárska politika		233 438 €	389 063 €	622 500 €	570 417 €	380 278 €	228 167 €	114 083 €	57 042 €	19 014 €	2 614 000 €
Sociálna politika		48 750 €	81 250 €	130 000 €	108 333 €	72 222 €	43 333 €	21 667 €	10 833 €	3 611 €	520 000 €
Environmentálna politika		7 500 €	12 500 €	20 000 €	43 750 €	29 167 €	17 500 €	8 750 €	4 375 €	1 458 €	145 000 €
SPOLU CELKOM		289 688 €	482 813 €	772 500 €	722 500 €	481 667 €	289 000 €	144 500 €	72 250 €	24 083 €	3 279 000 €

6.2 Personálne zabezpečenie realizácie PRO

Riadiacim orgánom Programu rozvoja obce na úrovni obce je obecné zastupiteľstvo. Výkonným orgánom pre prípravu a realizáciu rozvojových projektov a aktivít PRO sú

- starostka obce,
- ním riadené inštitúcie obce,
- prípadne vybraní partneri a investori projektov,
- vykonávatelia aktivít,

ktorí tvoria pracovný tím pre implementáciu PRO. Výkonné orgány zodpovedajú za systém riadenia PRO a v prípade čerpania pomoci EÚ a dotácií i za systém riadenia pomoci, formálne s účelovo správne čerpanie dotácií a použitie úverových zdrojov.

Činnosť orgánov zodpovedajúcich za systém riadenia PRO by mala smerovať k príprave projektov, koordinácii jednotlivých aktivít a realizácii samotných projektov. Zodpovednosť za realizáciu jednotlivých projektov je definovaná v kapitole Akčné plány.

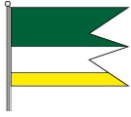
Realizácia PRO vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov obecného úradu. Pre tento účel sa odporúča zriadiť riadiaci orgán, Výbor pre PRO, ktorý bude tvorený predovšetkým z ľudských kapacít priamo z obce a prizvaných odborníkov z externého prostredia. Tento riadiaci orgán je zložený z predsedu Výboru pre PRO a členov. Členov Výboru pre PRO by mali tvoriť zástupcovia všetkých skupín obyvateľstva obce Ruská Voľa:

- vybraní zástupcovia samosprávy,
- zástupcovia rozhodujúcich podnikateľských subjektov obce
- zástupcovia občianskeho sektoru,
- zástupcovia sektoru kultúry, športu, zdravia, vzdelávania
- jednotlivcov (aktivistov) z radov obyvateľov obce.

Úlohou Výboru bude pravidelne v stanovených časových intervaloch (napr. raz za rok) posúdiť a vydať správu o stave realizácie PRO, o stave finančného čerpania prostriedkov na prípravu a realizáciu aktivít PRO, dopadovú analýzu PRO. Ďalej bude Výbor pripravovať:

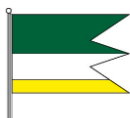
- realizačný plán PRO na ďalšie obdobie,
- iniciovať a navrhovať úpravy, zmeny,
- iniciovať a dopĺňať nové opatrenia a aktivity PRO podľa potreby v budúcnosti.

Na základe navrhovaných úprav PRO bude táto aktualizácia schválená obecným zastupiteľstvom.

Pracovný tím pre implementáciu PRO:

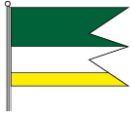
- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....
- 6) .....
- 7) .....
- 8) .....
- 9) .....
- 10).....
- 11).....
- 12).....

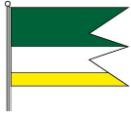
6.3 Časový harmonogram realizácie

P.č.	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry								
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry								
1.1.1.					X	X	X	X	
1.1.2.				X	X	X	X		
1.1.3.	X	X	X						
1.1.4.						X	X	X	X
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúr								
1.2.1.					X	X	X		
1.2.2.	X	X	X						
1.2.3.				X	X	X	X		
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry								
1.3.1.									
1.3.2.									
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry								
1.4.1.				X	X	X			
1.4.2.						X	X	X	X
1.4.3.	X	X	X						
1.4.4.	X	X	X		X	X	X	X	
1.4.5.				X	X	X	X		
1.4.6.						X	X	X	
1.4.7.	X	X	X						
1.4.8.					X	X	X		
1.4.9.						X	X	X	X
1.4.10.	X	X	X		X	X	X	X	
1.4.11.				X	X	X	X		
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov								
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci								
2.1.1.					X	X	X	X	X
2.1.2.	X	X	X	X	X	X	X	X	

2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci								
2.2.1.				X	X	X	X	X	X
2.2.2.					X	X	X	X	
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce								
3.1	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci								
3.1.1.	X	X	X						
3.1.2.				X	X	X	X		
3.1.3.						X	X	X	X
3.2	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov								
3.2.1.				X	X	X	X		
3.2.2.						X	X	X	X
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia								
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci								
4.1.1.	X	X	X						
4.1.2.					X	X	X	X	
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci								
4.2.1.	X	X	X						
4.2.2.				X	X	X	X		
4.2.3.						X	X	X	X
5	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia								
5.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci								
5.1.1.	X	X	X	X	X	X	X		
5.1.2.						X	X	X	X
5.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci								
5.2.1.				X	X	X	X	X	
5.2.2.	X	X	X	X					
5.2.3.					X	X	X	X	
6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti								
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi								
6.1.1.					X	X	X	X	
6.1.2.	X	X	X	X	X	X	X		
6.1.3.	X	X	X	X	X	X	X		
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti preturistov a návštevníkov obce								
6.2.1.				X	X	X	X		

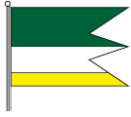
6.4 Spoločné podmienky pre úspešné projekty

Investičný projekt musí mať:

- Projektovú dokumentáciu a stavebné povolenie
- Vysporiadané vlastnícke vzťahy
- Finančné prostriedky na predfinancovanie projektu (vlastné zdroje, úver, a pod.)
- Podnikateľský a finančný plán v prípade ziskových projektov
- Program rozvoja bývania v prípade výstavby bytov
- Komunitný plán sociálnych služieb v prípade rozvoja sociálnej infraštruktúry
- Informácie o termínoch, kofinancovaní, dĺžke projektu sú stanovené vždy vo výzve na predkladanie projektov – na web stránkach ministerstiev

Podmienky pre úspešnú realizáciu navrhovaných priorít:

- Existencia PRO obce, mikroregiónu, kde budú tieto priority zahrnuté
- Vyčlenenie prostriedkov v rozpočte na kofinancovanie projektov
- PRO pripravený za účasti zástupcov všetkých sektorov (princíp partnerstva)

7 MONITOROVANIE, VYHODNOTENIE A MODIFIKÁCIA PRO

Pracovný tím pre implementáciu PRO zabezpečuje realizáciu PRO. Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO. Pri monitorovaní je potrebné sledovať zmeny v smerovaní vývoja obce, zmeny vonkajších podmienok rozvoja, ako aj nové požiadavky obyvateľov a ďalších cieľových skupín (návštevníkov, podnikateľov).

Informácie získané monitoringom je nevyhnutné analyzovať a na základe zistených skutočností je prehodnotiť aktuálnosť cieľov, priorít a opatrení. Tiež je potrebné aktualizovať akčné plány, vyhodnocovať tie, ktoré boli naplnené. Pracovný tím pre implementáciu PRO a Výbor pre PRO by sa mali schádzať na spoločných stretnutiach aspoň raz za rok, kedy by sa zhodnotila implementácia PRO a navrhli by sa ďalšie kroky.

- **Princípy a fungovanie systému monitorovania a hodnotenia**

V procese monitorovania sa zhromažďujú údaje o projekte a príjemcovi pomoci, ktoré sa sledujú v priebehu celého procesu strategického plánovania.

- **Žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku**

Patrí medzi základné zdroje monitorovaných údajov. Spolu s projektom ju vypracúva príjemca pomoci a predkladá príslušnému orgánu.

- **Monitorovacie správy**

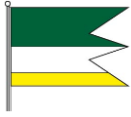
Sa zaraďujú medzi ďalšie zdroje monitorovaných údajov. Predkladá ich príjemca pomoci na základe špecifikácie uzavretej v zmluve medzi príjemcom pomoci a príslušným orgánom. Monitorovanie trvá aj po ukončení projektu a príjemca pomoci predkladá monitorovacie správy až do termínu určeného v zmluve.

- **Realizácia monitorovania**

Monitorovanie realizujú predovšetkým spracovateľské alebo riadiace orgány. Jeho cieľom je zabezpečiť konzistentné a pravidelne dopĺňané štruktúrované informácie o plánovaných, realizovaných a ukončených projektoch. Získané monitorované údaje sa v nasledujúcich procesoch ďalej analyzujú a vyhodnocujú.

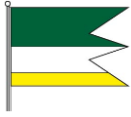
7.1 Spôsob monitorovania PRO

Monitorovanie realizácie PRO obce bude uskutočňovať Výbor pre PRO, ktorý bude pravidelne pripravovať správy o postupe realizácie a príprave projektov, o vlastnej činnosti a o iných aktivitách súvisiacich s plnením PRO. Výbor vydá k realizácii stanovisko, ktoré sa predloží poslancom na Obecné zastupiteľstvo pri schvaľovaní ročných rozpočtov, no kedykoľvek počas roka sa môže každý poslanec obecného zastupiteľstva oboznámiť s priebehom plnenia PRO.

Výbor pre PRO:

- 1) .....
- 2) .....
- 3) .....
- 4) .....
- 5) .....
- 6) .....
- 7) .....
- 8) .....
- 9) .....
- 10) .....
- 11) .....
- 12) .....

7.2 Vyhodnotenie a modifikovanie PRO

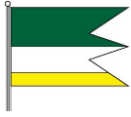
Program rozvoja obce je otvorený dokument, ktorý by mal byť v súlade s meniacimi sa podmienkami v obci, prípadne celej spoločnosti. Všetky zmeny v dokumente schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Predkladať návrhy na modifikovanie PRO bude v právomoci Výboru pre PRO. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť návrh na modifikovanie PRO.

Aktualizácia PRO sa uskutoční formou vypracovania Návrhu na doplnenie PRO, ktorý bude obsahovať konkrétne nové opatrenia, aktivity a úlohy. Tento návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PRO bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru pre PRO alebo obecného zastupiteľstva.

7.3 Plán priebežných hodnotení PRO

Typ hodnotenia	Vykonať prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie PRO	Najskôr v roku 2023, potom každý rok	Podľa rozhodnutia obce/koordinátora PRO a vzniknutej spoločenskej potreby
Operatívne hodnotenie PRO	Priebežne počas realizácie aktivít a zúčtovania aktivít	Pri návrhu na revíziu PRO, pri zmene situácie a podmienok, na podnet komisií, poslancov, občanov, ap.
Tematické hodnotenie časti PRO	Raz ročne v spolupráci s obecnými komisiami a poslancami ObZ	Téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci
Mimoriadne hodnotenie PRO	Vždy podľa potreby	Pri značnom odklone od stanovených cieľov, kontrola NKÚ, RO / SORO, ap.
Hodnotenie celého PRO alebo jeho časti	V roku 2027/2030	Zhodnotenie dosiahnutia stanovených strategických cieľov, stanovenie priorít na nasledovné obdobie

ZÁVER

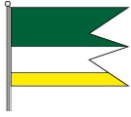
Program rozvoja obce Ruská Voľa bol spracovaný na základe zadania schváleného obecným zastupiteľstvom. Je strategickým strednodobým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity smerujúce k ich naplneniu.

PRO vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie, s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencieschopnosť regiónu. Je otvoreným dokumentom, spracovaným na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je živým dokumentom, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a aktualizovať v termínoch podľa jeho rozhodnutia. Bude sa realizovať v podmienkach existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognózy očakávaného vývoja obce i regiónu.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v PRO má Obecné zastupiteľstvo obce Ruská Voľa ako kolektívny riadiaci orgán, starostka obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní dostupných možností financovania plánovaných aktivít.

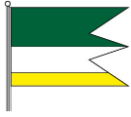
Úspešnosť realizácie stanovených zámerov však bude v prvom rade závisieť od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce pri koordinovaní jednotlivých aktivít obecným zastupiteľstvom.

Program rozvoja obce Ruská Voľa bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva (viď prílohu č. 5).

PRÍLOHY PRO

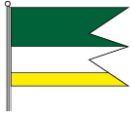
- 1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO
- 2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO (východiskové strategické a koncepcné dokumenty, súvisiaca legislatíva)
- 3) Zoznam skratiek použitých v PRO
- 4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2022 - 2024
- 5) Výpis z uznesenia obecného zastupiteľstva o schválení PRO

1) Zoznam členov riadiaceho tímu, pracovných skupín a partnerov zapojených do spracovania PRO

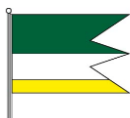
- Bc. Anna Chamajová, starostka obce
- .....
- .....
- Mgr. Pavol Kalmár, expert na strategické plánovanie
- Mgr. Mária Albertová, finančné riadenie
- Bc. Gustáv Žilka, ekonómia a manažment
- Ing. Adriana Kapcová, ekonómia a monitorovanie
- Alžbeta Švingálová, manažment sociálneho plánovania

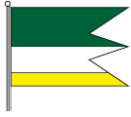
2) Zoznam informačných zdrojov použitých v PRO

1. CD: Štatistický úrad SR – Krajská správa Prešov
2. CD: Obce PSK v roku 2020
3. ENTIRE – 02/2020, Ako na nové programové obdobie?, magazín
4. Národná stratégia regionálneho rozvoja SR 2021 - 2026
5. Národný strategický referenčný rámec SR 2014 – 2021
6. Partnerská dohoda SR na roky 2021 –2027
7. Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021. Štatistický úrad SR
8. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov
9. Zákon č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov
10. Zákon č. 539/2008Z.z. o podpore regionálneho rozvoja
11. <http://e-obce.sk>
12. <http://www.obce.info>
13. <http://www.statistics.sk>
14. http://www.zrsr.sk/zr_prev.aspx
15. http://www.orsr.sk/search_sidlo.asp
16. <http://www.ives.sk/registre/>
17. <http://www.vs.sk/heraldreg/>
18. <http://mikroregion.oma.sk/>
19. Štatistický úrad SR – Krajská správa Prešov
20. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou
21. Obecný úrad Ruská Voľa
22. Iné právnické a fyzické osoby
23. Vlastné zdroje z prieskumu

3) Zoznam skratiek použitých v PRO

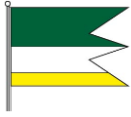
PSK	Prešovský samosprávny kraj
CKO	Centrálny koordinačný orgán
EF	Európsky fond
EK	Európska komisia
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	Európsky sociálny fond
EÚ	Európska únia
EÚS	Európska územná spolupráca
EVS	Efektívna verejná správa
HDP	Hrubý domáci produkt
HND	Hrubý národný dôchodok
II	Integrovaná infraštruktúra
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
KF	Kohézny fond
KURS	Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2020
KŽP	Kvalita životného prostredia
ĽZ	Ľudské zdroje
MAS	Miestna akčná skupina
MDVRR	Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja
MPSVaR	Ministerstvo práce sociálnych vecí a rodiny
MRK	Marginalizované rómske komunity
MVO	Mimovládne organizácie
MŽP	Ministerstvo životného prostredia
NFP	Nenávratný finančný príspevok
NSRR	Národná stratégia regionálneho rozvoja
NUTS	Nomenklatúra územných štatistických jednotiek (La Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques)
OcR	Obecný rozpočet
OcÚ	Obecný úrad
OcZ	Obecné zastupiteľstvo
OP	Operačný program
OZ	Občianske združenie
PD SR	Programový dokument Slovenskej republiky
PI	Program INTERACT
PKS	Parita kúpnej sily
POH	Program odpadového hospodárstva SR na roky 2016 – 2020
PRB	Program rozvoja bývania
PRO	Program rozvoja obce
PRV	Program rozvoja vidieka
RH	Rybné hospodárstvo
SAŽP	Slovenská agentúra životného prostredia
SR	Slovenská republika
SZČO	Samostatne zárobkovo činná osoby

Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

SZZP	Slovenský zväz zdravotne postihnutých
ŠF	Štrukturálne fondy
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
TP	Technická pomoc
TSP	Terénna sociálna práca (Terénny sociálny pracovník)
TUR	Trvalo udržateľný rozvoj
UoZ	Uchádzač o zamestnanie
ÚPSVaR	Úrad práce sociálnych vecí a rodiny
ÚV SR	Úrad vlády Slovenskej republiky
VaI	Výskum a inovácie
VZNP	V znení neskorších predpisov
ZP	Zdravotne postihnutý
Z. z.	Zbierka zákonov

4) Akčný plán na rozpočtové obdobie 2022 - 2024

1. PRIORITA: BUDOVANIE TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

1.1 Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry

1.1.3 Výstavba nájomných bytových jednotiek

1.2 Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúry

1.2.2 Vybudovanie/rekonštrukcia detského ihriska

1.3 Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry

1.4 Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry

1.4.3 Budovanie/rekonštrukcie miestnych komunikácií

1.4.4 Rekonštrukcia obecných chodníkov

1.4.7 Vypracovanie projektovej dokumentácie

1.4.10 Vybudovanie, rozšírenie internetizácie

2. PRIORITA: ROZVOJ ĽUDSKÝCH ZDROJOV

2.1 Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci

2.1.2 Realizácia projektov zamestnanosti

2.2 Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci

2.2.1 Realizácia kultúrno-spoločenských podujatí

3. PRIORITA: SOCIÁLNO-EKONOMICKÝ ROZVOJ OBCE

3.1 Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov

3.1.1 Zavedenie systému sociálnej starostlivosti v obci – opatrovateľská služba

3.2 Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci

4. PRIORITA: OCHRANA A TVORBA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

4.1 Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci

4.1.1 Odstraňovanie nelegálnych skládok odpadu

4.2 Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci

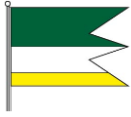
4.2.1 Výsadba a ochrana zelene

5. PRIORITA: ROZVOJ TURIZMU A CESTOVNÉHO RUCHU

5.1 Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry

5.1.1 Vybudovanie cyklotrasy

5.2 Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu

5.2.2 Rozvoj služieb cestovného ruchu

6. PRIORITA: PODPORA PROPAGÁCIE A INFORMOVANOSTI OBCE

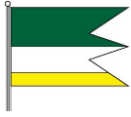
6.1. Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi

6.1.2 Tvorba a vydanie propagačných materiálov pre obyvateľov

6.1.3 Tvorba a aktualizácia web stránky

Finančné zabezpečenie aktivít na roky 2022 – 2024 (spolufinancovanie)

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít		z rozpočtu obce
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	57 500,00 €
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	47 500,00 €
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúr	750,00 €
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	0,00 €
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	9 250,00 €
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	10 500,00 €
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	7 500,00 €
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	3 000,00 €
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	2 500,00 €
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov	2 500,00 €
3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	0,00 €
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	2 000,00 €
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	1 250,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	750,00 €
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	4 000,00 €
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	1 500,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	2 500,00 €

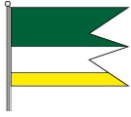
Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	750,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	750,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	0,00 €
Spolu za aktivity		77 250,00 €
Finančné náklady na verejné obstarávania, projektovú dokumentáciu, projektový manažment, DPH, úroky, straty, ap.		15 450,00 €
SPOLU CELKOM		92 700,00 €

Finančné zabezpečenie aktivít na roky 2022 – 2024 (celkom)

Finančné zabezpečenie jednotlivých aktivít z:		rozpočtu obce	rozpočtu VÚC	dotácií štátu	ŠF EÚ	Iné
1	Priorita: Budovanie technickej infraštruktúry	1 150 000,00 €				
1.1	Opatrenie: Budovanie a rozvoj občianskej infraštruktúry	950 000,00 €				
1.2	Opatrenie: Budovanie a rozvoj kultúrno-spoločenskej infraštruktúr	15 000,00 €				
1.3	Opatrenie: Budovanie a rozvoj školskej infraštruktúry	0,00 €				
1.4	Opatrenie: Budovanie a rozvoj verejnej infraštruktúry	185 000,00 €				
2	Priorita: Rozvoj ľudských zdrojov	210 000,00 €				
2.1	Opatrenie: Zvýšenie vzdelanostnej úrovne a zamestnanosti v obci	150 000,00 €				
2.2	Opatrenie: Zvýšenie kultúrno-spoločenskej a športovej úrovne života v obci	60 000,00 €				
3	Priorita: Sociálno-ekonomický rozvoj obce	50 000,00 €				
3.1	Opatrenie: Rozvoj sociálnej starostlivosti o starých, nevládných a sociálne vylúčených občanov	50 000,00 €				

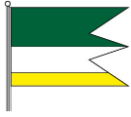
Program rozvoja obce Ruská Voľa
2021 – 2027 s platnosťou do 2030

3.2	Opatrenie: Podpora rozvoja podnikania v obci	0,00 €
4	Priorita: Ochrana a tvorba životného prostredia	40 000,00 €
4.1	Opatrenie: Podpora ochrany životného prostredia v obci	25 000,00 €
4.2	Opatrenie: Rozvoj a budovanie životného prostredia v obci	15 000,00 €
5	Priorita: Rozvoj turizmu a cestovného ruchu	80 000,00 €
5.1	Opatrenie: Budovanie turistickej infraštruktúry	30 000,00 €
5.2	Opatrenie: Rozvoj služieb v oblasti turizmu a cestovného ruchu	50 000,00 €
6	Priorita: Podpora propagácie a informovanosti obce	15 000,00 €
6.1	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok pre efektívnu informovanosť medzi obyvateľmi obce, samosprávou a inými subjektmi	15 000,00 €
6.2	Opatrenie: Tvorba propagácie a podmienok efektívnej informovanosti pre turistov a návštevníkov obce	0,00 €
SPOLU		1 545 000,00 €

Indikatívny finančný plán obce na realizáciu PRO na roky 2022 – 2024

Oblasť	Rok										SPOLU
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
Hospodárska politika		233 438 €	389 063 €	622 500 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	1 245 000 €
Sociálna politika		48 750 €	81 250 €	130 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	260 000 €
Environmentálna politika		7 500 €	12 500 €	20 000 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	40 000 €
SPOLU CELKOM		289 688 €	482 813 €	772 500 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	1 545 000 €

- 5) Výpis z Uznesenia ObZ o schválení Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Ruská Voľa 2021 - 2027 s platnosťou do r. 2030

(sem priložiť kópiu uznesenia)